

نقش وارونه سازمان ملل در انتخابات

کمیسیون انتخابات صلاحیت اعلام نتایج را از خود به دلیل عدم جانبداری سلب کرد و حالا این نهاد اعتبار یک نهاد ملی و مستقل را از دست داده است. رییس‌جمهور منتخب که نماینده سازمان ملل بر آن تاکید می‌ورزد، به کسی گفته می‌شود که از طریق رای پاک مردم به این افتخار دست پیدا کرده باشد و نه از طریق «رای‌های گوسفندی» و صندوق‌های خالی و خیالی. چنین موضع‌گیریی در شان سازمان ملل نبوده و نیست و نباید این نهاد خود را قاطی مسایلی کند که وجهه و سلامت فعالیت‌های بی‌طرفانه آن را خدشه‌دار می‌سازد

صفحه ۷

استاد سیاف در سومین سالروز شهادت پروفیسور برهان‌الدین ربانی:

مباح خواندن قتل سربازان و سرداران جهاد کفر بالله است

صفحه ۶

صلاح‌الدین ربانی:

جهانیان باید به خواست مردم افغانستان در خصوص تعیین زعامت‌شان احترام بگذارند

آقای ربانی با هشدار به خارجی‌ها افزود، ما از همکاری‌های جامعه...
ادامه صفحه ۶

او تاکید کرد، هر گونه بی‌توجهی نسبت به رای مردم که در ۱۶ حمل و ۲۴ جوزا به نمایش گذاشتند، پیامد زیان‌باری برای آینده افغانستان خواهد داشت. آقای ربانی افزود، همان‌گونه که مردم با درک مسوولیت شهروندی به پای صندوق‌های رای رفتند، این مسوولیت را نیز درک می‌کنند که چه‌گونه از رای‌شان پاسداری کنند. وی گفت، حکومتی که بنا بر تقلب روی کار آید و مشروعیت‌اش ضعیف باشد، مردم هم به آن اعتماد نخواهند کرد؛ بنابراین زمانی که اعتماد وجود نداشته باشد، کشور خود به خود دچار مشکلات خواهد شد.

صلاح‌الدین ربانی رییس جمعیت اسلامی افغانستان با اشاره به مداخله کشورهای خارجی در انتخابات ریاست‌جمهوری کشور می‌گوید که جهانیان باید به خواست مردم افغانستان در خصوص تعیین زعامت‌شان احترام بگذارند.

آقای ربانی که روز گذشته در سومین سالروز شهادت پروفیسور استاد برهان‌الدین ربانی در تالار لویه جرگه کابل سخن می‌زد گفت که ما قبلاً هشدار داده بودیم که مردم افغانستان تنها در برابر نتایج شفاف انتخابات تمکین خواهند کرد؛ اما این هشدارها جدی گرفته نشد که نتیجه آن را همه ما امروز شاهد هستیم.

گفت‌وگوها بی‌نتیجه ماند

کرزی در شکستادن بن‌بست صادق نیست

تیم اصلاحات و همگرایی می‌گوید که گفت‌وگوها میان دو نامزد ادامه دارد و هنوز آن‌ها بر سر مورد اختلافی به توافق - رسمی - دست نیافته‌اند. مجیب الرحمان...
ادامه صفحه ۶

نامزدان انتخابات ریاست‌جمهوری پس از چند روز مذاکره و گفت‌وگوهای نفس‌گیر بر سر چگونگی تشکیل دولت وحدت ملی و اعلام نتیجه انتخابات، تا اکنون به نتیجه نرسیده‌اند.

والی بلخ:

خود را مکلف به قدم گذاشتن در راه استاد می‌دانم

عطا محمد نور والی بلخ و رییس اجرائیه جمعیت اسلامی در پیوند با سومین سالروز شهادت پروفیسور استاد برهان‌الدین ربانی، رهبر جهاد، نخستین رییس دولت اسلامی و رییس پیشین شورای عالی صلح، با نشر اعلامیه‌یی حکومت را به تعلل، بی‌توجهی و فراموش‌کاری در بررسی پرونده ترور استاد شهید متهم کرده است...
ادامه صفحه ۶

در برگ‌ها

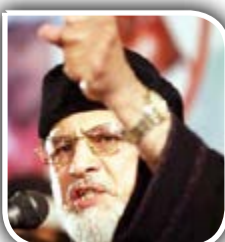
سه سال پس از ترور استاد ربانی و پرسش‌های بی‌پاسخ

جهان سرمایه داری مسطح نیست!

زبان فارسی از جاودانه‌گی تا تحول

رهبر حزب تحریک عوامی پاکستان: نواز شریف استعفا نکند دولت را سرنگون می‌کنیم

محمد اکرام اندیشمند

سه سال پس از ترور استاد ربانی

ویسٹ ہاکی پاسخ

استانکزی صاحب از چنین پیام مهم خبر دادند، برای شان گفتیم که عاجل کسیت را بیاورند تا قبل از آنکه به نیویارک بروم آن را بشنوم. رییس جمهور کزری گفت که پیام را شنیدم. این پیام استاد ربانی را با القاب بسیار محترمانه خطاب کرده بود. هر چند آقای کزری در این مصاحبه نگفت که پس از شنیدن پیام از استاد ربانی خواسته است که به کابل بیاید، اما برخی رسانه‌ها از تلفون رییس جمهور به استاد ربانی خبر دادند که از او خواسته به کابل بیاید و با حامل پیام مذاکره کند.

نصرا اللہ یا عصمت اللہ تروریست انتحاری به عنوان مهمان خاص شورای عالی صلح، چهار روز را در مهمان‌خانهٔ آبن شورا سپری کرد. او در این چهار روز، ۳۰ بار با کوئتہ پاکستان تماس تلفونی داشت. هم‌چنان او در تماس مداوم با حمید اللہ آخندزادہ در شهر کابل بود. تمام تماس‌های او از موبایلش پس از انتحار توسط ریاست امنیت ملی ردیابی و شناسایی شد. حمید اللہ آخندزادہ نیز از این طریق به‌دست نیروهای امنیتی اسیر گردید و از برنامهٔ ترور استاد ربانی پرده برداشت.

از ارتباطات وسیع تلفونی تروریست انتحاری این نتیجه به‌دست می‌آید که او در مهمان‌خانهٔ شورای صلح تحت هیچ‌گونه نظارت و پیگردی قرار نداشته است. او به‌تکرار از میزبانان خود می‌خواست تا زمینه را برای ملاقاتش با استاد ربانی مساعد کنند. او چهار روز اقامت خود را در مهمان‌خانه ضیاع وقت می‌خواند و میزبانان خود را به‌صورت خشمگینانه به سهل‌انگاری و بی‌اعتنایی در انجام امر مهمی چون مذاکرهٔ صلح متهم می‌کرد.

در حالی که استاد ربانی پس از کنفرانس تهران برای معاینات صحتی عازم کشورهای دیگر بود و دو هفته بعد در نظر داشت به کابل باز گردد، تقاضای پی‌هم ستانکزی و واحدیار برای ملاقات با نمایندهٔ جدید شورای طالبان در کوئتہ، او را به کابل آورد. استاد ربانی عصر روز سه شنبه ۲۹ سنبله ۱۳۹۰ (بسیستم سپتمبر ۲۰۱۱) به منزلش در وزیر اکبرخان کابل آمد. هنوز دقایقی از بازگشتش سپری نشده بود که ستانکزی و واحدیار با قصد صلح طالبان وارد منزل ایشان شدند. قاصد صلح، آغوشش را برای پاسخ به پذیرایی میزبان که با لبان متبسم او را سلام می‌گفت، باز کرد اما بلافاصله خود را منفجر ساخت.

ذبح‌الله مجاهد سخنگوی طالبان دقایقی پس از شهادت استاد ربانی در تماس با خبرنگاری رویتر مسولیت این ترور را به‌دوش گرفت، ولی اندکی بعد، طالبان از دخالت خود در این ترور منکر شدند. در حالی که سه سال از ترور استاد ربانی می‌گذرد، اما این پرسش‌ها هنوز بی‌پاسخ باقی مانده‌اند:

- پروندهٔ ترور استاد ربانی به کجا رسید؟
- حمید اللہ آخندزادہ که به عنوان مجری اصلی این ترور دستگیر شد، در کجا به‌سر می‌برد؟
- نقش رحمت‌الله واحدیار و محمد معصوم ستانکزی از مقامات ارشد شورای صلح که زمینه‌ساز مذاکره میان استاد ربانی و تروریستان طالب شدند، در این ترور چه بوده است؟
- توضیحات وارثان خونی و تنظیمی استاد ربانی در مورد این پرونده چیست؟

این مأموریت را از نزدیک نظارت و مدیریت کند. برنامهٔ ترور استاد ربانی پس از دور اول مذاکرات حمید اللہ آخندزادہ در کوئتہ با مشارکت استخبارات نظامی پاکستان و شورای کوئتہ طرح شد. تعلیم برای جابه‌جایی مواد منفجره و انجام نقشهٔ ترور استاد ربانی میان چهار نفر انجام یافت:

- ۱- دو تن افسر ارتش پاکستان که نام و هویت آن‌ها حتا برای حمید اللہ آخندزادہ مشخص نشده است.
- ۲- حمید اللہ آخندزادہ
- ۳- و شخص چهارم یا انتحارکننده که به نام نصرا اللہ یا عصمت اللہ از آن یاد می‌شود.

افسران پاکستانی، انتحارکننده را در حضور حمید اللہ تحت آموزش گرفتند و مواد منفجره را در کلاهی سفید جابه‌جا کردند. حجم کم مواد منفجره و شکل جاگذاری آن در داخل کلاه که بر روی آن عمامه بسته می‌شد، بسیار با دقت صورت گرفته بود. وقتی مراحل آموزش به پایان رسید و تروریست انتحاری آمادهٔ انتحار شد، حمید اللہ از کوئتہ به واحدیار تلفون کرد و اعزام نمایندهٔ خاص شورای کوئتہ را با پیام مهم خبر داد و از او خواست که با وی همکاری کند. این پیام خوانش متنی بود که از نام شورای کوئتہ عنوانی شورای عالی صلح به‌خصوص عنوانی استاد ربانی رییس این شورا با لحن بسیار آشتی‌جویانه و مؤدبانه در یک کسیت یا سی‌دی ثبت شده بود.

مأمور انجام ترور (نصرا اللہ یا عصمت اللہ) روز جمعه ۲۵ سنبله ۱۳۹۰ خورشیدی از میدان کوه سنگی در غرب شهر کابل به رحمت‌الله واحدیار عضو شورای عالی صلح تلفون می‌کند که به‌جای حمید اللہ آخندزادہ از کوئتہ آمده و منتظر او می‌باشد؛ در حالی که حمید اللہ آخندزادہ او را تا کوه سنگی همراهی کرده بود. حمید اللہ آخندزادہ در همراهی با تروریست مذکور یکی از زنان (آخندزادہ صاحب دو زن است) و فرزندان خود را نیز از کوئتہ به کابل انتقال داد تا برنامهٔ انتقال مأمور انتحاری به‌آسانی انجام یابد. حمید اللہ یک شب را در قندهار خانهٔ داماد برادر خود سپری کرد. او با مأمور ترور بر پشت‌بام خانه خوابید تا مبادا کلاه در خانه انفجار کند. روز بعد او همراه با زن و فرزند خود، تروریست انتحاری را تا کوه سنگی در غرب شهر کابل همراهی کرد.

واحدیار بلافاصله با موترهای مخصوص و محافظان مسلح به کوه سنگی رفت و نصرا اللہ یا عصمت اللہ را که گویا عوض حمید اللہ آخندزادہ نمایندهٔ شورای کوئتہ در مذاکرات صلح بود، به مهمان‌خانهٔ شورای عالی صلح آورد. مأمور ترور در مهمان‌خانهٔ شورای عالی صلح که از سوی واحدیار و ستانکزی میزبانی می‌شد، پیام صوتی شورای کوئتہ را به آن‌ها تسلیم کرد و خواستار ملاقات با استاد ربانی شد. اما استاد ربانی در آن موقع غرض شرکت در کنفرانس بیداری اسلامی (۲۷ سنبله ۱۳۹۰ خورشیدی، ۱۸ سپتمبر ۲۰۱۱) به تهران رفته بود. ستانکزی پیام صوتی را به عنوان یک دستاورد بسیار مهم شورای صلح به ارگ ریاست‌جمهوری برد تا در گام نخست آن را رییس‌جمهور بشنود. رییس‌جمهور کزری در مصاحبه با تلویزیون نور در کابل گفت که وقتی

برنامهٔ ترور چه‌گونه و در کجا شکل گرفت و چه‌گونه به اجرا درآمد؟

شورای عالی صلح که از گروه‌های مختلف تنظیم‌های اسلامی و جهادی به شمول طرف‌داران طالبان تشکیل یافته بود، در فکر آن شد که از راه تأمین رابطه با طالبان امتیازات بیشتری به‌دست بیاورد و از کمک صد میلیون دلاری امریکا که به برنامهٔ صلح تخصیص یافته بود، سهم بیشتری نصیب شود.

رحمت‌الله واحدیار عضو پیشین حرکت انقلاب اسلامی به رهبری مولوی منصور که در زمان دولت اسلامی به ریاست استاد ربانی عضو ارشد حکومت بود و سپس به جمع مقامات طالبان پیوست نیز، عضو شورای صلح بود. او با مولوی عبدالستار از دوستان خود که وزیر مهاجرین حکومت طالبان خوانده شده است، تماس گرفت. مولوی عبدالستار شخصی به نام حمید اللہ آخندزادہ باشند قندهار را - که در زمان حکومت طالبان رییس اطفاییهٔ کابل بود - به نمایندگی از شورای کوئتہ نزد شورای عالی صلح به کابل فرستاد.

حمید اللہ آخندزادہ از طریق رحمت‌الله واحدیار دو بار با استاد ربانی ملاقات و مذاکره کرد. در دور اول ملاقات و صحبت خود، استاد را به‌شدت مورد ملامت قرار داد که چرا به عنوان رهبر مجاهدین و عالم دین با حکومت کزری که توسط یهود و نصارا تشکیل شده و با نیروهای آن‌ها بر سر قدرت نگه داشته می‌شود، همکاری می‌کند. اما استاد ربانی در پاسخ و گفت‌وگو با وی، با لحن آرام صحبت کرد و به مسایل مختلف با استدلال دینی تماس گرفت، جنگ و عمل‌کرد طالبان را به ضرر اسلام و مسلمان‌ها خواند و از حمید اللہ خواست تا پیام وی را به شورای کوئتہ برساند.

حمید اللہ پس از یک‌ماه تأخیر دوباره به کابل برگشت و به حیث مهمان شورای عالی صلح در مهمان‌خانهٔ ویژهٔ پذیرایی شد. او این‌بار در ملاقات با استاد ربانی از حرف‌های قبلی خود معذرت خواست و گفت که حرف‌ها و پیام‌های شما برای شورای کوئتہ بسیار مهم و اثرگذار بود. این نمایندهٔ شورای کوئتہ چند بار دیگر هم به کابل رفت‌وآمد کرد. او در تمام این سفرها از سوی شورای عالی صلح و مهمان‌داران اصلی‌اش رحمت‌الله واحدیار و محمد معصوم ستانکزی رییس دارالانشای شورای عالی صلح، به‌گرمی پذیرایی شد. او در کابل از موتر مخصوص شیشه‌سیاه و محافظ مسلح برخوردار بود. حمید اللہ آخندزادہ قبل از آنکه برای پنجمین بار به عنوان نمایندهٔ شورای کوئتہ یا امارت طالبان مهمان شورای عالی صلح شود، به رحمت‌الله واحدیار تلفونی خبر داد که من دیگر کابل نمی‌آیم و به‌جای من یک شخص بسیار خاص به عنوان نمایندهٔ بااعتماد و باصلاحیت شورای کوئتہ با یک پیام بسیار مهم، مهمان شورای عالی صلح در کابل می‌شود. او گفت که از این وظیفه سبک‌دوش شده و وظیفهٔ دیگری را از سوی امارت به دوش گرفته است.

اما حمید اللہ آخندزادہ برای پنجمین بار با فردی که مأمور انجام عملیات انتحاری بود، به کابل آمد تا

سخن ماندگار

دولت وحدت ملی

و منازعات انتخاباتی

به‌رغم آن‌که همه‌جا سخن از توافق نامزدان و امضای توافق‌نامهٔ سیاسی میان آن‌ها می‌رود، هنوز هم یکی از موارد منازعه حل‌ناشده باقی مانده است. این مورد، دقیقاً اعلام نتایج انتخابات است که هنوز تیم اصلاحات و همگرایی آن را مانع اصلی تشکیل دولت وحدت ملی می‌داند. چندان که در همین توافق اخیر نیز سخن‌گویان این تیم از موجودیت موارد اختلافی در توافق‌نامهٔ سیاسی خبر داده‌اند.

به‌درستی روشن نیست که چرا تیم تحول و تداوم بر اعلام نتایج انتخابات تأکید دارد؛ اما به نظر می‌رسد که دلیل اصرار این تیم بر اعلام نتایج، کسب مشروعیت سیاسی برای آقای اشرف‌غنی احمدزی است. اما آن‌گونه که همه می‌دانند، دولت وحدت ملی از میان صندوق‌های آرا نه، بلکه در اثر یک توافق سیاسی به میان می‌آید و این در حالی است که انتخابات به‌طور کلی بدنام شده و هیچ نوع ارزش سیاسی در حال حاضر ندارد. اشرف‌غنی این نکته را نیک می‌داند که مشروعیت سیاسی حکومت احتمالی او در آینده، دیگر برخاسته از یک مکانیسم شفاف، دموکراتیک و مردمی نخواهد بود؛ بلکه مشروعیت سیاسی وی مثل دولت انتقالی و موقت آقای کزری، در پی یک تفاهم سیاسی به میان می‌آید و ادامه‌اش هم بسیار تضمین‌شده نخواهد بود. اما با این‌همه، تیم تحول و تداوم امیدوار است که با اعلام نتایج پُر‌تقلب انتخابات بتواند پیروزی خود را بیرون‌شده از صندوق‌های آرا جلوه دهد.

بنابراین، پافشاری و مخالفت تیم اصلاحات و همگرایی در مقابل تیم تحول و تداوم، منطقی به نظر می‌رسد و اگر تیم تحول و تداوم ادعای تشکیل دولت وحدت ملی را دارد و در اظهارات و توافقاتش صادق است، باید دست از این بازی‌ها بردارد.

نکتهٔ دیگری که بسیار مهم است، مسألهٔ حکومت و دولت وحدت ملی است. از همان آغاز، طرح توافق سیاسی بر مبنای تشکیل دولت وحدت ملی شکل گرفته و این بسا با حکومت وحدت ملی تفاوت دارد. اما در رسانه‌ها و بیشتر از زبان متولیان تیم تحول و تداوم، بحث تشکیل حکومت ملی مطرح می‌شود که به نظر می‌رسد، این نکته نیز فرافکنانه و فریب‌دهنده است. زیرا حکومت، مفهومی محدود به قوهٔ اجرایی است؛ حال آن‌که دولت شامل نیروهای تقنینی و قضایی نیز می‌شود. به نظر می‌رسد که اگر از همین اکنون، به این نکات باریک توجه نشود، در آینده مشکلات زیادی به میان خواهد آمد؛ از جمله این‌که تیم تحول و تداوم از تقسیم قدرت ظفره می‌رود و با استفاده از ابهام‌های موجود، تمام صلاحیت‌ها را در همکاری با قضا و پارلمان به آقای اشرف‌غنی تفویض می‌دارد.

حالا که گفته می‌شود اشرف‌غنی رییس‌جمهور و دکتر عبدالله منیچت رییس اجرایی، کار در دولت وحدت ملی را آغاز می‌کنند، پس چه خوب است که از همین اکنون، خط دخل و غرض رییس اجرایی و رییس‌جمهور در نهادهایی چون قضا و پارلمان نیز مشخص شود.

در هر صورت، دولت وحدت ملی مفهومی بزرگ‌تر و فراگیرتر از حرف‌های زده‌شده است که در صورت ایجاد توسط دو تیم انتخاباتی، می‌تواند حتا گروه‌هایی که در بیرون از گود منازعه قرار دارند را نیز در بر گیرد. باید به خاطر داشت که این انتخابات نیست که اکنون دولت وحدت ملی را به‌وجود می‌آورد؛ بلکه یک توافق سیاسی و یک مصلحت ملی است که تقلب‌کار و غیر تقلب‌کار را پای میز مذاکره می‌نشانند. در ضمن، این توافق می‌تواند بزرگ‌تر از دو تیم انتخاباتی در حال نزاع باشد. زیرا سایر گروه‌ها و شخصیت‌های ملی و سیاسی که بنا به برخی مصلحت‌ها در کنار هیچ‌یک از تیم‌های انتخاباتی قرار نگرفته‌اند نیز در این جامعهٔ نفس می‌کشند. شخصیت‌های سیاسی مستقل، نهادها و احزابی که همواره ناظر و نگران خوب وضعیت در جامعه بوده‌اند و برای نزدیک ساختن جریان‌های سیاسی به یک‌دیگر و برون‌رفت از بن‌بست تلاش کرده‌اند هم، در این کشور حضور دارند که دولت وحدت ملی باید این اقشار را نیز در خود حل سازد. از این رو، باید مفهوم دولت وحدت ملی در ترمینالوژی این توافق‌نامه بیشتر تشریح شود تا در آینده کدام اشتباه و یا بهره‌برداری سیاسی از آن صورت نگیرد.

رهبران اروپا از «نه» گفتن به استقلال اسکاتلند استقبال کردند

اتحادیه اروپا و ناتو از «نه» گفتن به استقلال اسکاتلند از بریتانیای کبیر استقبال کردند. به ویژه حکومت هسپانیا به دلیل گرایش استقلال طلبی در داخل کشورش از نتیجه همه پرسى اسکاتلند احساس آسوده گى مى کند.

بعد از پیروزی مخالفان استقلال اسکاتلند در اروپا احساس آرامش حکمفرماست. مارتین شولتس، رییس پارلمان اتحادیه اروپا از تصمیم اسکاتلندیها استقبال کرد. او به رادیوی آلمان گفت: «اعتراف می کنم که از نتیجه همه پرسى راحت شدم».

«نمونه یی برای دیگر مناطق» مارتین شولتس در پاسخ به این سوال که این همه پرسى برای استقلال طلبان در دیگر کشورهای اروپایی مانند کاتالونیاییها، فلاندریها و زودتولیها چه مفهومی دارد، گفت که این مساله به پیشآمدهای بعدی در اسکاتلند بستگی دارد. به گفته او، اگر اسکاتلند در زیر چتر پادشاهی متحده به خودمختاری «معقول» دست یابد، می تواند «نمونه ای شود که به تأمین آرامش در دیگر مناطق نیز کمک کند».

خوزه مانوئل باروسو، رئیس کمیسیون اتحادیه اروپا که زمان کارش رو به پایان است، نیز از رای منفی به استقلال اسکاتلند استقبال کرد. او گفت: «نتیجه این همه پرسى برای اروپای متحد، قوی و باز خوب است، چیزهایی که کمیسیون اروپا برای آن کار می کند». کمیسیون اتحادیه اروپا در عین زمان از این واقعیت که حکومت و مردم اسکاتلند به تعهد خود به اروپا تأکید کردند، استقبال نمود.

فرانک والتر شتاین مایر، وزیر خارجه آلمان «نه» گفتن به استقلال اسکاتلند را «تصمیمی خوب برای اسکاتلند، بریتانیا و همچنان اروپا» توصیف کرد. او گفت نتیجه این همه پرسى

نماینده روسیه: عملیاتها علیه داعش بدون تأیید شورای امنیت غیرقانونی است

سفیر روسیه در سازمان ملل اعلام کرد: هرگونه عملیات ضد تروریستی بین المللی علیه داعش باید با توافق کشورهای باشد که هدف این گروه تروریستی قرار گرفته اند و یا باید با تأیید شورای امنیت سازمان ملل انجام شود.

به گزارش پایگاه خبری راشاتودی، ویتالی چورکین، سفیر روسیه در سازمان ملل در نشست شورای امنیت گفت: تمام گزینه ها بجز این دو مورد غیرقانونی خواهد بود و ثبات بین المللی و منطقه ای را تضعیف می کند.

وی افزود: دیکته کردن راه حل های آماده برای عراق و سوریه کارگشا نخواهد بود. چارچوب روند سیاسی لازم است تا از سوی خود عراقیها مورد توافق قرار بگیرد چرا که آنها مسئول آینده کشور خودشان هستند.

ویتالی چورکین در نشست روز جمعه شورای امنیت تأکید کرد: ما به شدت نگران اظهاراتی مبنی بر هدف گرفتن مواضع داعش در سوریه بدون بحث و رایزنی با دولت ملی در دمشق هستیم.

این اظهارات پس از آن مطرح می شود که آمریکا پس از انجام عملیات های هوایی در عراق علیه داعش به دنبال آن است تا عملیات های نظامی را به سوریه بدون توافق بشار اسد، رئیس جمهوری این کشور گسترش دهد.

آغاز مذاکرات محرمانه دولت و گروه «محسود» طالبان

گروه «محسود» طالبان منطقه وزیرستان شمالی پس از اعلام طالبان پنجابی مبنی بر پایان فعالیت هایشان در پاکستان، مذاکرات محرمانه ای را با دولت این کشور در مورد توقف فعالیت های این گروه نیز آغاز کردند.

گروه «محسود» طالبان منطقه وزیرستان شمالی پس از اعلام طالبان پنجابی مبنی بر پایان فعالیت هایشان در پاکستان، مذاکرات محرمانه ای را با دولت این کشور در مورد توقف فعالیت های این گروه نیز در این کشور آغاز کردند.

منابع پاکستان با افشای روند مذاکرات محرمانه بین دولت و گروه محسود طالبان وزیرستان در ایالت «خیبر پختون خواه» اعلام کردند: این مذاکرات هنوز ادامه دارد.

مقامات امنیتی پاکستان سعی دارند در این مذاکرات، گروه طالبان محسود را ترغیب به توقف عملیات هایشان در خاک این کشور کنند.

هفته گذشته گروه طالبان محسود با اعلام جدایی از گروه «تحریک طالبان» پاکستان اعلام کرد: در حملات انتحاری و بمب گذاری در مناطق مسکونی این کشور با این گروه به توافق نرسیده است.

گروه طالبان پنجابی پاکستان نیز در ماه جاری میلادی اظهار داشتند: فعالیت های خود را در پاکستان پایان داده و فقط به تبلیغات در این کشور ادامه می دهد، اما عملیات های تروریستی خود را در افغانستان گسترش خواهد داد.

چندی پیش نیز «پرویز مشرف» رئیس جمهور سابق و رئیس سابق ستاد ارتش پاکستان و سرکرده «مسلم لیگ» شاخه «قائد اعظم» اعلام طالبان «پنجاب» پاکستان، در مورد عدم فعالیت در پاکستان را خوشایند دانست و گفت: اطلاعاتی «طالبان پنجابی» مبنی بر عدم فعالیت نظامی در پاکستان و انتقال آن به افغانستان به منزله پیروزی ارتش این کشور در برابر آنها است.

نشان می دهد که مردم، اسکاتلند و بریتانیایی قوی می خواهند.

«خبری خوب» برای هسپانیا حکومت هسپانیا با توجه به جنبش جدایی طلب کاتالونیا از نتیجه این همه پرسى تجلیل کرد. ماریانو رجوی، نخست وزیر هسپانیا ناکام شدن استقلال طلبان اسکاتلند را بهترین نتیجه برای اروپا عنوان کرد. انیگو مندیس دی ویگو، مسوول امور اتحادیه اروپا در حکومت هسپانیا گفت که نتیجه این همه پرسى «خبری خوب برای همه ماست که از دهه ها به این سو در ایجاد اروپا سهم گرفته ایم».

منطقه کاتالونیا یک همه پرسى را برای استقلال به تاریخ نهم نوامبر طرح ریزی کرده است اما حکومت هسپانیا می خواهد مانع آن شود. نخست وزیر هسپانیا چندین بار گفته است که این همه پرسى غیرقانونی است و به هیچ

صورتی برگزار نمی شود. نتیجه یی مهم برای ناتو ناتو نیز از رای منفی به استقلال اسکاتلند ستایش کرد. اندرس فو راسموسن، دبیرکل ناتو ابراز امیدواری کرد که بریتانیای کبیر در آینده نیز نقش رهبری را در این پیمان دفاعی بازی کند. راسموسن گفت: «من از اظهارات دیوید کامرون استقبال می کنم که بریتانیای کبیر کشور واحد باقی می ماند».

در همه پرسى روز پنج شنبه بیش از ۵۵ درصد اسکاتلندیها بر علیه استقلال این منطقه از بریتانیای کبیر رای دادند. رئیس حکومت اسکاتلند این شکست را پذیرفته و دیوید کامرون نخست وزیر بریتانیا به همه بخش های کشورش خودمختاری بیشتری را وعده داده است.

هشدار فرمانده ارتش امریکا نسبت تلفات غیر نظامیان در حملات علیه داعش

فرمانده ارتش امریکا هشدار داد، هدف گرفتن و انجام دقیق حملات هوایی علیه شبه نظامیان داعش که در میان مردم عراق پنهان شده اند، کار بسیار دشواری است.

به گزارش خبرگزاری اسوشیتدپرس، جنرال ری اودیرنو، فرمانده ارتش امریکا به خبرنگاران گفت: تاکنون اهدافی که جنگنده ها و پهپادهای امریکایی آنها را در عراق هدف گرفته و نابود کرده اند، کاملا واضح و قابل تشخیص بوده اند.

وی افزود: در حال حاضر شبه نظامیان داعش در میان مردم غیرنظامی نفوذ کرده و گزارش شده که آنها از کودکان و دیگر افراد به عنوان سپر استفاده می کنند. هنگامی که هدف گیری می کنید، قصد دارید تا افراد درست را هدف قرار دهید. بدترین چیزی که برای ما می تواند رخ دهد این است که عراقی های بی گناه و غیرنظامیان بی گناه را بکشیم.

جنرال اودیرنو که در اوج جنگ عراق چندین سال نیروهای امریکایی را فرماندهی کرده بود به خوبی می داند که چطور تلفات غیرنظامی می تواند ملت را ضد عملیات تحت رهبری امریکا علیه داعش تحریک کند.

وی گفت: در نتیجه به منظور انجام حملات هوایی دقیق، نیروهای عراقی یا دیگر نیروهای زمینی برای هدف گیری بهتر حملات هوایی لازم است.

فرمانده ارتش امریکا افزود: واشنگتن با گذر زمان تشخیص خواهد داد که آیا حمایت زمینی در عراق لازم است یا خیر. رهبران امریکا مبارزه در یک جنگ

تخلیه کاخ سفید

کاخ سفید به دنبال ورود غیرقانونی مردی به محوطه آن تخلیه و فرد مذکور بازداشت شد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، سرویس مخفی امریکا اعلام کرد، باراک اوباما، رئیس جمهوری امریکا و خانواده اش در هنگامی که این مرد از روی حصارهای کاخ سفید به داخل پرید و وارد ساختمان شد در آنجا حضور نداشتند. اما روزنامه نگاران و مقام های داخل کاخ به سرعت از ساختمان تخلیه شدند.

به گفته سرویس مخفی، باراک اوباما چند دقیقه پیش از ورود این مرد به همراه خانواده اش با هلی کوپتر از کاخ سفید خارج شد و به کمپ دیوید رفت.

برایان لری، سخنگوی سرویس مخفی گفت که فرد مظنون عمر گنزالس ۴۲ ساله اهل تگزاس است.

وی افزود: این فرد مسلح نبود اما به دستور مقام های امنیتی که خواستار متوقف کردن وی بودند، اهمیتی نداد و نهایتا در داخل کاخ سفید بازداشت شد و به بیمارستان جورج واشنگتن منتقل شد تا ارزیابی پزشکی طبق گفته مقام های اجرای قانون امریکا، این مظنون ۴۲ ساله از درد قفسه سینه رنج می برد.

سخنگوی سرویس مخفی افزود: پرش از روی حصار کاخ سفید نقض قوانین است و این وظیفه سرویس مخفی است تا نظم و امنیت را برقرار کند.

خسرو صادقی بروجنی

جهان سرمایه‌داری مسطح نیست!

بخش نخست

بخش نخست

دختر با پای ویژه که‌ها

ممکن است مجرد بماند!

تا به حال فکر کرده‌اید چرا بعضی افراد این همه طرفدار دارند و محبوب همه هستند اما بعضی دیگر... انگار کسی دوست ندارد حتا نزدیکشان بشود؟

خُب، دسته اول مهره مار ندارند - شما که به این گونه خرافات اعتقاد ندارید؟! - بلکه خصوصیتی دارند که باعث محبوبیتشان می‌شود، یا بهتر بگوییم فاقد خصوصیتی هستند که آدم‌ها را از آن‌ها براند.

چه خصوصیتی باعث می‌شود دیگران از ما فاصله بگیرند؟... موفقیت به شما می‌گوید اگر نمی‌خواهید مجرد بمانید، این خصوصیات را در اسرع وقت از خودتان دور برانید. هیچ‌کس دوست ندارد با چنین آدم‌هایی ازدواج کند.

۱- دخترهایی که برای خودشان «مرد» شده‌اند!

شمار این‌گونه دخترها در دنیای امروز رو به افزایش است، و جالب این‌جاست که آنها اصلاً از دافعه‌های خودشان خبر ندارند و به «مردانه‌گی» خودشان کاملاً افتخار می‌کنند. آن‌ها زنان دیگر را ضعیف، ناتوان، ظریف و وابسته می‌دانند و اصلاً حاضر نیستند به عنوان جنس زن به آن‌ها نگاه شود. لباس‌های مردانه، کارهای مردانه، بازوهای قوی و برجسته و صدای کلفت و مردانه از چیزهای مورد علاقه آن‌هاست که به آن فخر می‌فروشند. زنان مردنما همان‌قدر برای دیگران دافعه دارند که مردان زن‌نما حال شما را بد می‌کنند. زن، زن آفریده شده و مرد، مرد؛ و هر کدام از این دو جنس در قالب خصوصیات خودشان است که جذابیت دارد، قدرت دارد و می‌تواند کارهایش را راه بیندازد.

البته این‌گونه دختران می‌توانند به‌خوبی جای پدر را برای فرزندان‌شان پُر کنند؛ اما متأسفانه مجرد می‌مانند، چون پدر فرزندان دنبال «همسر» خوبی برای خود می‌گردد!

۲- دخترهای خرافاتی

اگر اولین پرسشی که در هنگام آشنایی با افراد می‌پرسید این است که متولد چه ماهی هستند، اگر پای غرفه روزنامه‌فروشی می‌ایستید و فال این ماه‌تان را در تمام مجلات می‌خوانید، اگر در کتاب‌خانه اتاق‌تان انواع گوناگون کتاب‌های تعبیر خواب، فال قهوه، طالع‌بینی هندی، چینی، رومی، فرانسوی و ... است، اگر به خودتان انواع سنگ‌های ضد چشم‌زخم، ازدیاد حافظه، مهره مار، سنگ ماه تولد، سنگ سیاره ژوپیتر و از این‌گونه چیزها آویزان کرده‌اید و اگر پاتوق شما خانه معروف‌ترین فال‌گیر شهر است که برای رسیدن به آرزوها و خواسته‌های مختلف‌تان نسخه‌های عجیب و غریب می‌پیچد، باید بگوییم که سرگرمی خوبی دارید اما خیال‌تان را راحت‌کنم: متأسفانه در طالع شما هیچ ازدواج موفق دیده نمی‌شود.

می‌دانید چیست، متأسفانه مردها سر از اسرار ماوراءالطبیعه در نمی‌آورند و اصلاً نمی‌توانند شما را درک کنند. آن‌ها واقع‌بین هستند و اکثراً همه‌چیز را از دید عقل و تجربه می‌بینند، به خاطر همین ذاتاً از این‌طور کارها دل خوشی ندارند. البته که مهم نیست آن‌ها چه فکری در مورد شما می‌کنند، اما ... خواهش می‌کنم به خاطر خودتان هم که شده، کمی منطقی باشید!

منبع:

www.persianpersia.com/lifestyle

کشورهای دیگر در فرایند تصمیم‌گیری و تدوین اصول آن تأثیرگذار باشد. حال اگر به مانند آقای فریدمن محدود به تاریخ قرن ۲۱ نمانیم و تاریخ کشورهای جهان را در گستره چند قرن بررسی کنیم، بدیهی است که امروز ثروتمندترین کشورها، یا دارای پیشینه استعماری‌اند و یا انباشت سرمایه‌شان در دورانی شکل گرفته است که سیاست‌هایی را در مغایرت با اصول بازار آزاد مورد ادعای آقای فریدمن دنبال کرده‌اند. از جمله پیشرفته‌ترین کشورهای کنونی چون چین، کوریا، جنوبی و یا هند. فارغ از افسانه‌سازی‌های مرسوم مبنی بر ظهور بازیگران نوظهور در عرصه جهانی و نقش‌آفرینی آن‌ها، هنوز این کشورهای

فارغ از افسانه‌سازی‌های مرسوم مبنی بر ظهور بازیگران نوظهور در عرصه جهانی و نقش‌آفرینی آن‌ها، هنوز این کشورهای

کشورهای مرکز سرمایه‌داری چون ایالات متحده و دیگر

قدرت‌های سابق هستند که در سازمان‌های مذکور عمده‌ترین

تصمیمات را می‌گیرند، برنامه و سیاست‌های اقتصاد جهانی را

تنظیم می‌کنند و با ابزارهایی که در اختیار دارند، از جمله ابزار

نظامی، قادرند آن را بر دیگر کشورهای عمدتاً کم‌توسعه‌تر

تحمیل کنند. کتاب «دکترین شوک» نوشته نوامی کلاین،

به زیبایی تاریخ و سازوکار این نوع سیاست‌گذاری‌ها و

چه‌گونه‌گی تحمیل آن‌ها را بیان می‌کند؛ واقعیت‌هایی که بسیار

با زنده‌گی در یک جهان مسطح متفاوت است و حاکی از قطبی

بودن جهانی است که هنوز در آن قوی، ضعیف را می‌درد. آن‌هم بر

اساس قوت و وضعی که علی‌رغم باور توماس فریدمن، بر پایه

دانش و فناوری نیست، بلکه کماکان روش‌های سنتی کسب

قدرت یعنی سرمایه و قدرت نظامی در آن حکم‌فرمایی می‌کند

مرکز سرمایه‌داری چون ایالات متحده و دیگر قدرت‌های سابق هستند که در سازمان‌های مذکور عمده‌ترین تصمیمات را می‌گیرند، برنامه و سیاست‌های اقتصاد جهانی را تنظیم می‌کنند و با ابزارهایی که در اختیار دارند، از جمله ابزار نظامی، قادرند آن را بر دیگر کشورهای عمدتاً کم‌توسعه‌تر تحمیل کنند. کتاب «دکترین شوک» نوشته نوامی کلاین، به زیبایی تاریخ و سازوکار این نوع سیاست‌گذاری‌ها و چه‌گونه‌گی تحمیل آن‌ها را بیان می‌کند؛ واقعیت‌هایی که بسیار با زنده‌گی در یک جهان مسطح متفاوت است و حاکی از قطبی بودن جهانی است که هنوز در آن قوی، ضعیف را می‌درد. آن‌هم بر اساس قوت و وضعی که علی‌رغم باور توماس فریدمن، بر پایه دانش و فناوری نیست، بلکه کماکان روش‌های سنتی کسب قدرت یعنی سرمایه و قدرت نظامی در آن حکم‌فرمایی می‌کند.

جهان انجام دهد. مارکس معتقد بود که «سرمایه وطن ندارد»، و امروز این واقعیت در تحولات جهانی نظام سرمایه‌داری به خوبی نمایان است. علی‌رغم باور آقای فریدمن که «برون سپاری» را امر مثبتی تلقی می‌کند که موجب گشته در تولید کالا یا خدمات و رسیدن آن به دست مصرف‌کننده، افراد مختلفی از ملیت‌های گوناگون نقش داشته باشند؛ این امر به ماهیت سرمایه‌داری باز می‌گردد که خصلتی جهان‌گستر دارد و برای کسب سود و جهانی کردن خود، دیوار چین را نیز پشت سر می‌گذارد. بد نیست اندکی از بدیهی بودن سرمایه‌داری به عنوان هوایی که در آن استثمار می‌کنیم، فاصله گرفته و با ارجاع به تعریف نظام سرمایه‌داری، به دنبال چرایی تحولات جهانی باشیم. نظام سرمایه‌داری، شیوه تولیدی است که همواره بیشترین میزان سود را برای

مالکین خصوصی جست‌وجو می‌کند. از این رو بی‌وطن و جهانی است چرا که مواد خام، نیروی انسانی و طبیعت مورد بهره‌برداری‌اش، منابع محدودی در یک اقلیم مشخص هستند و این نظام ناگزیر است از پیله خود به‌درآید و دیگر سرزمین‌ها را نیز به تصرف منطبق خود درآورد. امروز دیگر دوران استعمار نیست. گرچه جمهوری‌خواهان و راست‌های افراطی مورد انتقاد آقای فریدمن در امریکا، از جنگ‌افروزی و تصرف مستقیم سرزمین‌های دیگر نیز ابایی ندارند؛ اما در عصر جهانی‌سازی، گسترش منطبق نظام سرمایه‌داری به کشورهای دیگر، عمدتاً از طریق نهاد‌های جهانی چون صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و سازمان تجارت جهانی و هم‌چنین شرکت‌های چندملیتی صورت می‌گیرد. سازوکار درونی این سازمان‌ها بر اساس منطق دموکراتیک «یک نفر، یک رای» و یا «یک کشور، یک رای» نیست. بلکه آنچه که در آن‌ها حکم‌فرمایی می‌کند، منطق سرمایه «یک دالر، یک رای» است. برای مثال در صندوق بین‌المللی پول که وظیفه وام‌دهنده جهانی به کشورهای فقیر را دارد، کشوری که با بیشترین میزان سرمایه وارد آن می‌شود، قادر خواهد بود بیش از

توماس فریدمن، مقاله‌نویس ثابت روزنامه نیویورک‌تایمز، در کتاب «جهان مسطح است؛ تاریخ مختصر قرن بیست‌ویکم»، تاریخ خوش‌بینانه‌ی را از قرن بیست‌ویکم به خواننده ارایه می‌دهد؛ تاریخی که با توجه به چهارچوب نظری و ایدئولوژی‌ی که ایشان به آن باور دارد، بایستی همین قدر خوش‌بینانه باشد. چرا که اگر نه بدبینانه، بلکه واقع‌بینانه نیز به آن بنگریم، گریزی جز اندیشیدن به تغییر آن نداریم. جهان آقای فریدمن مسطح است، اما جهان سرمایه‌داری مسطح نیست. نزد باورمندان به لیبرالیسم و نولیبرالیسم، «نظام سرمایه‌داری» همانند هوایی که استثمار می‌کنیم، بدیهی، مسلم و همه‌جایی است. از این رو تفکر در مورد آن، سازوکار و تاریخی که سپری کرده است، غالباً مغفول می‌ماند.

توماس فریدمن پیشرفت‌های فنی و تکنالوژیک در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات از جمله شبکه جهانی اینترنت را محور تحلیل خود قرار می‌دهد و در جای جای کتاب ضمن اشاره به آن، جهان ما را جهان مسطحی معرفی می‌کند که یادآور «دهکده جهانی» مک لوهان است. دهکده جهانی که بازیگران جدیدی چون چین و هند دارد و هر کشوری قادر خواهد بود در بازار آزاد آن ایفای نقش کند و از مزایای آن بهره‌مند شود. دهکده‌یی که به باور ایشان کلدیابی ندارد و این افراد هستند که با توانایی‌های خود قادرند در آن نقش‌آفرینی کنند. اما اگر از جهان زیبای تصویرشده در کتاب مذکور اندکی فاصله بگیریم و با رویکردی ریشه‌ی‌تر به تبیین واقعیت‌ها و سازوکار حاکم بر جهان کنونی بپردازیم، در پیوند با پوشش و انکشاف نظام سرمایه‌داری، به نتیجه‌های متفاوتی دست خواهیم یافت. نظام سرمایه‌داری از ابتدای پیدایش خود، مراحل گوناگونی را با منطبق‌های متفاوتی سپری کرده است. زمانی برای دسترسی به مواد خام و بازار کشورهای دیگر، در قالب واحدهای ملی استعمارگر ظاهر می‌شد، و در پوشش خود به این مرحله از تکامل رسید که گسترش خود را به یاری صدور منطبق و قوانین خود به سرتاسر

زبان فارسی از جاودانه‌گی تا تحول

حسن انصاری

چکیده:

فارسی، زبانی‌ست که معرف فرهنگ و هویت همه پارسی‌زبانان دنیاست. این زبان در گذر زمان، فراز و نشیب‌های زیادی را طی کرده، اما هم‌چنان جاویدان و پابرجا مانده است. راز جاودانه‌گی زبان فارسی را می‌توان در داشتن یک پشتوانه فرهنگی غنی دانست؛ فرهنگی که شاعران و نویسندگان بزرگی را پرورش داده تا زنجیره‌های استوار و ناگسستنی زبان فارسی را تشکیل دهند.

در دوره معاصر، به دلیل گسترش ارتباطات و وسایل ارتباط جمعی، زبان فارسی بیش از همه دوره‌ها در معرض خطر قرار گرفته است؛ وجود یک فرهنگستان قوی، برنامه‌ریزی مناسب برای آموزش زبان و ادبیات فارسی در مکاتب و همفکری دانشگاهیان و صاحب‌نظران نگارش و ویرایش و اتفاق نظر آنان در این زمینه، می‌تواند جاودانه‌گی این زبان را استمرار بخشد.

واژه‌های کلیدی: زبان فارسی، خط فارسی، تحول، جاودانه‌گی، فرهنگ، هویت ملی، فرهنگستان، آموزش و پرورش، دانشگاه‌ها، رسانه‌ها، وندها، واژه‌گان دخیل، پویایی، ترجمه، روان‌خوانی، درست‌نویسی، واژه‌سازی.

مقدمه:

فارسی، زبانی‌ست که مردم ما قرن‌ها بدان سخن گفته‌اند؛ هجوم اقوام گوناگون (مقدونی، ترک، عرب و ...) در طول تاریخ هرگز نتوانسته است این زبان را از پای در آورد. از سوی دیگر، فارسی، زبانی‌ست که در گذر زمان، دگرگونی‌های زیادی را بر خود پذیرفته است، اما این دگرگونی‌ها نه تنها سبب نابودی این زبان دیرپا نشده، بلکه بر پویایی آن افزوده است.

هنگامی که به این نکته می‌اندیشیم که چرا چیره‌گی اعراب و خلافت‌های اسلامی بر دستگاه اداری ما هرگز موجب نشد زبان فارسی در ایران بزرگ فرهنگی (مانند زبان رومی در سوریه و لبنان و قبطی در مصر) به فراموشی سپرده شود، به آینده این زبان و جاودانه‌گی آن بیشتر امیدوار می‌شویم. نگارنده این مقاله بر آن است تا در ادامه نگرانی‌های موجود نسبت به آینده این زبان را در سه مرحله جاودانه‌گی زبان فارسی، چه‌گونه‌گی حمایت از آن، و علل تحول در زبان و خط فارسی امروز مورد بررسی قرار دهد.

الف) جاودانه‌گی زبان فارسی:

ژلیبیر لازار هنگام بررسی شکل‌گیری زبان فارسی می‌گوید: «شکل‌گیری زبان‌های ملی همواره روندی پیچیده دارد، به‌ویژه هنگامی که با زبان معتبر یک تمدن و فرهنگ مواجه باشیم». یکی از نقاط قوت زبان فارسی، این است که این زبان معرف یک فرهنگ شناخته شده است. بدیهی است زبانی که چنین پشتوانه فرهنگی استواری داشته باشد، از بین نخواهد رفت. در این نوشته، مجال آن نیست که به فرهنگ و تمدن ایران بزرگ فرهنگی پرداخته شود، اما به این نکته باید اشاره کرد که زبان فارسی حداقل در دو آزمون دشوار، به واسطه همین پشتوانه استوار فرهنگی، جاودانه‌گی خود را نشان داده است:

نخست این‌که یورش اعراب مسلمان و چیره‌گی آن‌ها بر ایران‌زمین، هرچند موجب شد با گذشت یک قرن، ایرانیان به زبان عربی شعر بگویند و کتاب بنویسند و نسلی ایرانی اما ناآشنا با زبان فارسی پدید آید، ولی هرگز نتوانست مردمان ایرانی را دچار گسسته‌گی فرهنگی سازد. و با گذشت سه قرن، زبان فارسی نه تنها به عنوان ابزاری برای ارتباط‌های عادی و روزمره تبدیل شد، بلکه موجب آفرینش یکی از غنی‌ترین شکل‌های ادب جهان گردید.

آزمون دیگر، سیاست فرهنگ‌زدایی اتحاد جماهیر شوروی در دوره معاصر، برای ریشه‌کن نمودن این زبان از سرزمین تاجیکستان است. آنان برای رسیدن به هدف خود، شهرهای بزرگی چون سمرقند و بخارا را از حوزه زبان فارسی جدا کردند، در تصمیم‌گیری‌های سیاسی و فرهنگی و اقتصادی، ازبک‌ها را بر تاجیکستان مسلط نمودند، خط و نگارش فارسی را ابتدا به لاتین و سپس به روسی تغییر دادند، کهنه‌سوادانی را که به خط فارسی می‌نوشتند، تحت تعقیب قرار داده به زندان افکنده و یا کشتند و سرانجام نام زبان فارسی را زبان تاجیکی گذاشتند؛ اما هیچ‌یک از این اقدامات نتوانست مانع از

آن شود که زبان فارسی در این سرزمین نابود گردد و سرانجام با استقلال جمهوری تاجیکستان، زبان و خط فارسی به سرعت در این کشور بالنده شد.

فارسی، زبانی است که شاعران و نویسندگان بزرگ به کمک آن به آفرینش ادبی پرداخته‌اند. در حقیقت شخصیت‌های بزرگ ادبی، حلقه‌هایی هستند که زنجیره‌وار، این زبان بزرگ را همواره استوار نگه داشته‌اند. نویسندگان و شاعران بزرگ، فرهنگستان واقعی یک ملت هستند. هنگامی که یک ملت ادبیاتی غنی دارد، حداقل فایده آن برای حفظ زبان این است که سایر ملل، برای ترجمه آن آثار، آموزش آن زبان را نیاز ضروری خود می‌دانند. البته ترجمه آثار ادبی فارسی به زبان‌های بیگانه، فقط به آثار کهن اختصاص ندارد در دوره معاصر نیز آثاری همچون اشعار سپهری، سووشون سیمین دانشور و ... به زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده‌اند. هر زبانی با توجه به ساختار خود، ویژه‌گی‌هایی برای واژه‌سازی دارد؛ مثلاً یکی از ویژه‌گی‌های زبان عربی، نداشتن چهار واج پ، ژ، گ، چ است. نبودن این واج‌ها به زبان عربی این امکان را می‌دهد که واژه‌های دخیل

جمله علل تحول در زبان و خط فارسی امروز برشمرد:

۱- گسترش وسایل ارتباط جمعی به‌ویژه شبکه جهانی اینترنت، موجب شده است فارسی‌زبانان به‌ویژه تحصیل‌کرده‌گان و جوانان، با انجمن‌های علمی و دانشمندان و دانشجویان خارجی ارتباط برقرار نمایند. این ارتباط که به زبان و خط انگلیسی برقرار می‌شود، خود به خود تسلط فارسی‌زبانان جوان را بر حروف چینی انگلیسی افزایش می‌دهد و موجب می‌گردد که آنان، هنگام ارتباط با فارسی‌زبانان نیز، فارسی را با الفبای انگلیسی بنویسند.

۲- فارسی‌زبانان بیش از ملت‌های صاحب فرهنگ کهن دیگر (چین، جاپان، یونان، مصر و ...) در نقاط مختلف جهان پراکنده شده‌اند. این پراکنده‌گی و دور بودن از حوزه زبان فارسی، پیامدهایی را برای این زبان به همراه داشته است. بسیاری از کودکان فارسی‌زبان در آمریکا، اروپا و ... به زبانی غیر از فارسی درس می‌خوانند و پرورش می‌یابند؛ بنابراین فرصتی برای آشنایی با خط فارسی پیدا نمی‌کنند و تنها، زبان فارسی را به‌واسطه استعمال در جمع خانواده فرا می‌گیرند. این گروه از

فارسی‌زبان‌ها نیز به‌دلیل ناآشنایی با خط فارسی، مطالب فارسی خود را به خط انگلیسی در پایگاه‌های اینترنتی، نشریات و کتاب‌ها به ظهور می‌رسانند. از طرف دیگر، زبان آن‌ها به دلیل مجاورت با غیرفارسی‌زبانان به صورتی طبیعی و غیرمحسوس برای خودشان و بسیار محسوس برای ما تحول می‌یابد.

۳- ترجمه‌ها یکی دیگر از عوامل تحویل‌پذیری زبان فارسی است. بسیاری از اصطلاحات انگلیسی و فرانسوی (در جریان قرار دادن، روی کسی حساب کردن، بی‌تفاوت بودن و ...) از طریق ترجمه به زبان فارسی وارد شده‌اند و امروزه جزئی از زبان فارسی شده‌اند (گرتبه‌برداری معنایی). متأسفانه در بسیاری موارد، ترجمه‌ها بر نحو زبان فارسی نیز تأثیر گذاشته‌اند که از آن جمله می‌توان به ذکر فاعل همراه با اصطلاح «به‌وسیله» در جمله‌های مجهول اشاره کرد: موش به‌وسیله گربه خورده شد. البته تأثیر ترجمه‌ها فقط بر زبان فارسی است و در خط تحول ایجاد نمی‌کند.

۴- متأسفانه در میان فارسی‌زبانان جای یک نهاد نظارتی که همه نشریات و انتشارات را به استفاده از یک شیوه مشخص خط فارسی ملزم کند، خالی است. هر نشریه‌یی برای خود یک شیوه رسم‌الخطی خاص پیشه می‌کند. فرهنگستان ادب فارسی ایران نیز علی‌رغم سابقه هفتاد و چندساله خود هرگز این وظیفه نظارتی را عهده‌دار نشده است. نگارنده بر این گمان است که اگر فرهنگستان به همان اندازه که به واژه‌سازی می‌پردازد، بر شیوه خط فارسی نظارت می‌نمود، دستاوردهای بهتری برای زبان فارسی به ارمغان می‌آورد. البته نباید این نکته را فراموش کرد که یکی از دلایل ضعف فرهنگستان، اختلاف نظر بین علمای زبان و نگارش فارسی است. نگاه هرچند سطحی به انواع کتاب‌های نگارش و ویرایش و املا و دستور زبان، این اختلاف نظر را به‌خوبی نشان می‌دهد.

۵- گسسته‌گی مردمان ایران بزرگ تاریخی از تمدن و پیشینه فرهنگی خود، بنا به هر دلیلی که باشد، زبان و خط فارسی را به ضعف و انحطاط می‌کشاند. زبان فارسی، بیانگر یک فرهنگ است و علت جاودانه‌گی این زبان نیز به همان پشتوانه غنی فرهنگی و باستانی برمی‌گردد. این زبان به خیمه‌یی می‌ماند که فرهنگ و هویت ایران کهن، ستون‌های آن هستند. این خیمه زمانی فرو می‌ریزد که ستون‌هایش را از دست بدهد.

بیگانه‌گان تلاش فراوان نموده‌اند تا فرهنگ ایران‌زمین را که یکی از غنی‌ترین فرهنگ‌های جهان است، وارونه جلوه دهند و پارسی‌زبانان را قومی بدوی معرفی نمایند. اما آن‌چه بیشتر جای تأسف دارد، بی‌توجهی خود فارسی‌زبان‌ها به فرهنگ و تمدن باستانی و هویت ملی است. در ذهن کودکان دانش‌آموزان ما چند داستان ملی نقش می‌بندد؛ در برنامه‌های تلویزیونی چه‌قدر به فرهنگ باستانی‌مان پرداخته می‌شود؟ آیا ملتی که گذشته باستانی خود را به فراموشی سپارده، می‌تواند حامی زبانی باشد که جزئی جدانشدنی از آن فرهنگ است؟ کدام فرهنگستان در قرن‌های گذشته زبان ما را از نابودی نجات داده است؟ مسلماً آن‌چه این زبان را محفوظ نگه داشته، دل‌بسته‌گی پارسی‌زبان‌ها به فرهنگ باستانی و ملی در کنار فرهنگ دینی بوده است.

ب) چه‌گونه فارسی را پاس بداریم؟

هرچند که پاسداری از زبان و ادب فارسی، وظیفه همه فارسی‌زبانان است، اما بعضی نهادها در این پاسداشت وظیفه مستقیم دارند. در اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی ایران، یکی از وظایف این نهاد چنین برشمرده شده است: «حفظ قوت و اصالت زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی ایرانیان و زبان دوم عالم اسلام». اگر این نهاد بتواند در کنار گسترش دامنه واژه‌گان، به این شعار خود جامعه عمل بپوشاند و به اصالت زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی بپردازد، بسیاری از نگرانی‌ها برطرف خواهد شد.

یکی دیگر از نهادهایی که می‌تواند بیش از فرهنگستان در پاسداشت زبان و خط فارسی تأثیرگذار باشد، آموزش و پرورش است. برنامه‌ریزی مناسب آموزشی در جهت شناساندن هویت فرهنگی و آموزش‌های یک‌نواخت و منطقی زبان خط فارسی، از وظایف آموزش و پرورش است. آموزش و پرورش باید در برنامه‌ریزی درس خود به این نکته توجه کند که دانش‌آموزان پارسی‌زبان، دانش را از طریق زبان و خط فارسی فرا می‌گیرند، بنابراین آموزش هرچه دقیق‌تر زبان و خط، زیربنای فراگیری دانش و مهارت است. در این زمینه باید روخوانی درست متن (روان‌خوانی) و املا (درست‌نویسی) به عنوان درس‌های مستقل و اجباری شمرده شده و برای آن‌ها مثلاً نمره حداقل ۷۰ (از صد نمره) در نظر گرفته شود.

سومین نهاد موثر در پاسداشت زبان و ادب فارسی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی هستند؛ متأسفانه صاحب‌نظران زبان و نگارش فارسی که می‌توانند بر همسان‌سازی خط تأثیر بسیاری داشته باشند، اتفاق نظر ندارند و هرکدام بر شیوه خاص خود پای می‌فشازند. رسانه‌ها نیز نهاد موثر دیگری در اشاعه زبان فارسی و حمایت از آن است. این نهاد علاوه بر آن‌که می‌تواند در گسترش و یک‌سان‌سازی زبان و خط فارسی ایفای نقش کند، می‌تواند در شناساندن هویت ملی و فرهنگی نیز موثر واقع شود.

به هر حال، هماهنگی بین چهار نهاد یاد شده به صاحبان زبان یک شیوه مشخص در خط و عشق به زبان فارسی القا می‌کند.

پی‌نوشت‌ها:

۱- لازار، ژلیبیر: شکل‌گیری زبان فارسی (ترجمه مهستی بحرینی)، انتشارات هرمس، تهران، چاپ اول، ۱۳۸۴ ص ۱
۲- دوماهانمۀ طلائی، مهر و آبان ۱۳۷۴، مقاله‌یی درباره واژه‌سازی در زبان فارسی، دکتر محمود حسابی، ص ۱۱

منابع و مأخذ:

۱- لازار، ژلیبیر: شکل‌گیری زبان فارسی، ترجمه مهستی بحرینی، تهران، انتشارات هرمس، چاپ اول، ۱۳۸۴
۲- رواقی، علی: زبان فارسی فرارودی [تاجیکی]، تهران انتشارات هرمس، چاپ اول، ۱۳۸۳
۳- دکتر حسابی، محمود، مقاله‌یی درباره واژه‌سازی در زبان فارسی، دوماهانمۀ طلائی، مهر و آبان ۱۳۷۴، صص ۱۱-۷
۴- متون ادب فارسی و آیین نگارش، سال دوم فرهنگ و ادب، چاپ ۱۳۳۸، بخش آیین نگارش، مقاله زبان فارسی را دریابیم، ابوالحسن نجفی
۵- بهار، محمدتقی (ملک‌الشعرا)، سبک‌شناسی، جلد یک، تهران، انتشارات پرستو، چاپ چهارم، ۱۳۵۵.

استاد سیاف در سومین سالروز شهادت پروفسور برهان الدین ربانی:

مباح خواندن قتل سربازان و سرداران جهاد کفر بالله است

از سومین سالروز شهادت پروفسور استاد برهان الدین ربانی رهبر جهاد، رئیس جمهور پیشین و شهید صلح کشور روز گذشته با حضور رهبران جهادی، مسوولان ارشد دولتی، رؤسای مجلسین شورای ملی و هزاران تن از شهروندان کشور در کابل گرامی داشت به عمل آمد.

رئیس جمهور کرزی در این نشست که در تالار لویه جرگه برگزار شده بود، گفت که به نام صلح فریب خوردیم، استاد شهید به سرعت به طرف پیام آور صلح که در حقیقت قاتل و دسیسه کار بود، آمد و به شهادت رسید.

حامد کرزی گفت که استاد شهید یکی از بهترین فرزندان این خاک و یک انسان صلح دوست و مردم دار بود.

رئیس جمهور کشور گفت: استاد ربانی منحصی یک رهبر جهاد، انسان بسیار مهربان و مشفق و شخصیت مردم دار، عالم متواضع، دور اندیش و بسیار وطن دوست بود.

او با اشاره بر این که شهید استاد ربانی همیشه برایش پندها و نصایح عالی و ارزشمند می داشت، گفت: پس از آنکه دیزاینرهای خارجی چین و کلاهی مرا مورد پسند قرار دادند، استاد شهید برایم گفت که مطبوعات خارجی بسیار تعریف و ستایش کالا و چین ات را می کنند ولی بدان روزی که منافع افغانستان را در برابر خارجی ها بگذاری و از منافع خاک ات دفاع کنی، توهینات می کنند. این حقیقت گفته های استاد شهید، بسیار زود ثابت هم شد.

حامد کرزی با اشاره بر این که استاد ربانی می خواست به تمام افغانستان سفر کند، گفت: استاد شهید یک انسان صلح دوست و مردم دار بود. به تجمع افغانستان اقدام می کرد و بسیار می کوشید تا صلح در کشور برقرار گردد.

رئیس جمهور کرزی خاطر نشان کرد که استاد ربانی از نفاق و زد و خورد نفرت داشت و زمانی که به حیث رئیس شورای عالی صلح تعیین گردید، سفرهای متعددی به پاکستان کرد و در آنجا به حدی از تواضع و آرزوی صلح صحبت کرد که حوصله بشری گنجایش آن را نداشت.

رئیس جمهور گفت که شهید استاد ربانی نزد ما عزیز است و راه صلح اش را ادامه می دهیم و به همه مردم افغانستان آرزوی ما این است که از رنج، درد و دسیسه نجات یابیم و روزهای خوشی را در پیش داشته باشیم.

همچنان، استاد عبدرب الرسول سیاف از رهبران

جهادی با تاکید بر گفته های قبلی اش در راستای سنگرداری مقابله با دشمنان افغانستان، می گوید که کسی که قتل سربازان را مباح اعلام می کند به حکم خداوند «کافر بالله» است.

استاد سیاف در این مراسم گفت: «کسی که حرام خدا را حلال بگوید کافر است. در این مساله اتفاق کل علما است. برخی ها می گویند که قتل سربازان افغانستان مباح است، هر کسی که این گپ را می زند از همین جا اعلام می کنم که کافر بالله است.»

این رهبر جهادی افزود: «یک تعداد می گویند که مخالفین مجاهد اند، بیایند در میدان حاضر شوند؛ جوانی را با راکت پیش روی مادرش می زنند این چگونه اسلام و جهاد است. این جنایت بزرگ در حق اسلام و ارزش های اسلامی است.»

او مخالفین دولت افغانستان را «صایل» یاد کرده و توضیح داد: «نیروهای امنیتی {را} می گویم که شما در دفع صایل قرار دارید و واجب و مسوولیت تان را ادا می کنید؛ آنان که این طرف و آن طرف مسلمانان را می کشند صایل اند و برای دفع صایل واجب است که مسلمانان قیام کنند.»

به گفته او، برای جمع شدن کلم ظالم خود خداوند الحمدالله گفته است.

پیش از این نیز استاد سیاف سنگرداری نیروهای امنیتی را مقدس ترین وظیفه خوانده بود و طالبان در جواب این سخنان وی، او را از دین خارج شده خواند.

همچنین، استاد عبدرب رسول سیاف، استاد برهان الدین ربانی را شخصیتی مسلمان، متشرع و دعوت گر خواند که به گفته وی کسی در این صفات از وی برتری نداشت.

استاد سیاف با بیان آن که استاد ربانی در رسای یک دولت شرعی و اسلامی قرار داشت افزود: «کسانی که در برابر حکومت وی قیام کردند بغاوت گر بودند و خداوند دستور قتال را در مقابل بغاوت گران صادر کرده است.»

از سوی دیگر، استاد سیاف افزود: عزت و پابنده گی این خاک با جهاد گره خورده و مردم از هیبت تاریخی ما استفاده می کنند و ما مجاهدین خود را با لگد می زنیم.

به گفته او، حلقاتی که به زعم خودشان در پی نابود ساختن نام مجاهدین هستند و به ناروا در فکر این هستند که مجاهدین را از صحنه می کشیم و منزوی می کنیم؛ بشنوند که این آرمان را پدرها، پدرکلانها و بادرهای شان به گور برده اند.

او یادآور شد که مجاهدین طرفدار جنگ نیستند؛

از تواضع ما سوءاستفاده نکنند و آن را به ضعف و ناتوانی تعبیر نکنند؛ کابینه سی نفری سرخ پوش تصمیم داشت که مجاهدین را از بیین ببرند، اما کجاشد؟ این مجاهد بازم زنده است و لنگی اش بلند می گردد.

در این حال، رئیس مجلس نمایندگان در این مراسم گفت: استاد ربانی در شکست ارتش سرخ نقش کلیدی داشت.

عبدالرووف ابراهیمی رئیس مجلس افزود: ربانی در راه شکست نظامیان شوروی سابق از افغانستان نقش مؤثری داشته و در این راستا تلاش های زیادی کرد که ملت افغانستان باید از آن به نیکی یاد کنند.

فضل هادی مسلمیار رئیس مجلس سنای افغانستان نیز در این مراسم حضور استاد ربانی را در صفوف مجاهدین ارزنده خواند و وی را یکی از شخصیت های تأثیر گذار در عرصه سیاست این کشور دانست.

آقای مسلمیار جهاد در افغانستان را یک ضرورت خواند و گفت: این کشور پس از این همه مجاهدت توسط مجاهدین پیشرفت خواهد کرد.

آمنه افضلی وزیر کار و امور اجتماعی نیز در این مراسم طی سخنانی گفت: ربانی با آنکه قدرت را به طور مسالمت آمیز به حامد کرزی تحویل داد و از قدرت کنار رفت، اما در کنار دولت افغانستان برای این کشور خدمات صادقانه ای انجام داد.

وی در ادامه با اشاره به اینکه قرار است دولت جدید در این کشور روی کار آید، اظهار امیدواری کرد دولت آینده بتواند انتخابات های بعدی را به خوبی مدیریت کند.

وزیر کار و امور اجتماعی همچنین اظهار داشت: امیدوارم دولت آینده افغانستان سیاست و خط مشی واضح و روشنی در قبال تمام کشورهای خارجی داشته باشد.

در ادامه این مراسم محمد اکبری عضو پارلمان و عضو شورای عالی صلح افغانستان نیز حضور استاد ربانی را در شورای عالی صلح برای پیشبرد این روند در افغانستان مؤثر خواند و وی را یک استاد خوب برای تمام ملت افغانستان عنوان کرد.

استاد برهان الدین ربانی، رئیس پیشین شورای عالی صلح و رئیس جمهور سابق افغانستان، سه سال پیش در یک حمله انتحاری توسط یک تروریست به طرز ناجوانمردانه ای در منزل شخصی خود در کابل شهید شد.

مختلف داشت.

او افزوده است: استاد شهید به زعامت سیاسی از طریق مشروع آن باور داشت. او متکی به اراده مردم بود و محور مبارزه او در حول منافع ملی می چرخید. هرگز تاریخ سیاسی زنده گی استاد گرامی را نمی توان فارغ از منفعت مردم و بدون توجه علمی و عملی به وحدت ملی، سراغ کرد.

در این اعلامیه همچنان آمده است: باتوجه به شرایط کنونی و اوضاع و احوال جاری کشور، نبود استاد فرزانه مان به خوبی درک و احساس می شود. مواضع و تصامیم استاد شهید در حیات سیاسی شان، راه و

روی نظام سازی سطحی فکر نمی کردیم، شاید امروز وضعیت این چنین نمی بود.

وی افزود: «سیزده سال قبل بی دقتی، ذوق زده گی و عجله سبب شد تا اساس یک حکومتی بنیاد نهاد شود که نتواند از فرصت های بزرگی تاریخی با وجود کمک های فراوان جامعه جهانی استفاده کند.»

در همین حال، حامد کرزی در این مراسم خطاب به شرکت کننده گان گفت، من در این روزها مصروف کارهای هستم که خودتان می دانید چه کارهای است. او تأکید کرد، قرار است امروز (دیروز) میزبان مجلس دیگری باشم که در آن رهبران جهادی، بزرگان و نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری شرکت خواهند کرد و ابراز امیدواری کرد که «خبرهای خوشی» را به مردم افغانستان داشته باشد.

رهبران جهادی، بزرگان و نامزدهای انتخابات افغانستان

گفت و گوها بی نتیجه ماند...

رحیمی از سخنگویان عبدالله عبدالله گفته است که گفت و گوها میان دو تیم جریان دارد و با توجه به پیشرفتی که در این گفت و گوها صورت گرفته احتمال دارد، فردا دو نامزد به توافق نهایی دست یابند.

در این حال، طاهر زهیر، سخنگوی تیم انتخاباتی اشرف غنی احمدزی گفت که قرار بود در دیدار دیروز دو نامزد متن توافق نامه سیاسی نهایی شود، اما به دلیل مطرح کردن خواست های فرا قانونی و افزون خواهی های جدید از سوی تیم حریف نشست دو نامزد بدون نتیجه مشخص پایان یافت.

آقای زهیر گفت: «به دلیل پایان بی نتیجه دیدار دو نامزد، نشست که قرار بود با حضور رهبران جهادی و سران دولت در ارگ ریاست جمهوری برای امضای توافق نامه سیاسی برگزار شود، لغو شده و برگزار نشد.»

زهیر گفت که خواست های زیادی مطرح شده که بر اساس آن، انتخابات مبنای مشروعیت حکومت آینده نباشد بلکه بر مبنای توافق سیاسی باشد یا این که نتیجه انتخابات با تفاوت اندک و به گونه مساوی اعلام شود.

این درحالی است کمیسیون مستقل انتخابات اعلام کرد که تمامی کار های فنی مربوط به این کمیسیون تکمیل شده و قرار است امروز یکشنبه، این کمیسیون نتیجه نهایی دور دوم انتخابات ریاست جمهوری را اعلام کند.

در همین حال، زهیر می گوید که کمیسیون انتخابات بر مبنای قانون هر چه زودتر نتیجه انتخابات را اعلام کند و به باور او، نتیجه اعلام شده از استقبال گسترده ملت افغانستان و حمایت جامعه بین المللی برخوردار خواهد شد.

برخی منابع به روزنامه ماندگار گفته اند که رئیس جمهور کرزی در رسانیدن دو نامزد به یک تفاهم سیاسی، صادق نیست.

به گفته آن ها، آقای کرزی می خواهد این بن بست ادامه داشته باشد و یک راه حل سومی در نتیجه به وجود آید.

این منابع گفته اند که کل بحران سیاسی و انتخاباتی کنونی را آقای کرزی به وجود آورده است و اگر او صداقت لازم در حل این بحران را می داشت، یقیناً تا اکنون می توانست بن بست را بشکند.

مسیر ارزشمندی را برای ما ترسیم کرده است که من و هم باورنام خود را مکلف به قدم گذاشتن در آن مسیر می شماریم.

در پایان استاد عطا از بررسی نشدن پرونده شهادت استاد انتقاد کرده و گفته است: یکبار دیگر فرا رسیدن سومین سالروز شهادت استاد برهان الدین ربانی را تسلیت عرض نموده، بی توجهی به پیگیری پرونده شهادت استاد را چیزی بیشتر از تعلل و فراموش کاری حکومت در قبال قتل های زنجیره ای نمی شماریم.

در طی چند روز گذشته در ارگ ریاست جمهوری با هم جلسه داشتند که به گفته اعضای ارشد ستادهای دو نامزد تمام اختلافات دو طرف بر سر تشکیل دولت وحدت ملی تا اندازه برطرف شده است.

به گفته این مسوولان، تنها اختلاف باقی مانده نحوه اعلام انتخابات ریاست جمهوری است که انتظار می رود دو نامزد امروز بر سر این موضوع نیز به توافق برسند.

استاد برهان الدین ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغانستان و رئیس شورای عالی صلح که گفته می شود برای اولین انتقال مسالمت آمیز قدرت را در افغانستان اساس گذاشت، درست سه سال قبل در ۲۹ سنبله توسط یک مرد تروریست که مواد منفجره همراه اش را در دستار جاسازی کرده بود، در خانه اش در کابل به شهادت رسید.

خود را مکلف به قدم گذاشتن...

در این اعلامیه آمده است: سه سال گذشت و هنوز غم از دست دادن پیر خردمند و رهبر فرزانه مان، بر شانه های ما سنگینی می کند و کمبود استاد شهید در روز گار کنونی بیشتر از هر زمان دیگر احساس می شود. پروفسور استاد برهان الدین ربانی در کنار اینکه رهبری یکی از جریان های بزرگ و میلیونی را بر عهده داشت، بخش اعظم تاریخ این سرزمین را نیز با کار نامه های درخشان و ماندگارش، به خود اختصاص داده است.

جهانیان باید به خواست مردم...

جهانی تشکر می کنیم؛ اما جهان باید به خواست مردم افغانستان در خصوص تعیین زعامت ملی شان احترام بگذارند و نباید هیچ ذوق و سلیقه ای را بر مردم افغانستان تحمیل کنند.

او گفت، جمعیت اسلامی پس از شهادت استاد ربانی، با درک شرایط و در مشوره با سایر جریان های سیاسی تصمیم گرفت تا وارد پروسه انتخابات شود؛ اما برخی ها که نتوانستند این همبستگی را صدمه بزنند، در جریان کارزارهای انتخاباتی اتهام های نامناسبی را به آدرس این حزب مطرح کردند؛ اما مردم با رای پاک و انگشتان بریده، پاسخ این افراد را دادند.

رئیس جمعیت اسلامی افغانستان، با انتقاد از کمیسیون های انتخاباتی گفت، ما از همان آغاز پروسه

نقش وارونه سازمان ملل در انتخابات

احمد عمران

وقتی این مطلب را می‌نویسم حتا نمی‌دانم که در پایان کار همین نوشته، وضعیت انتخابات افغانستان چه خواهد شد. این را نوشتم که اگر فردا کسی این نوشته را از سر اتفاق از نظر گذراند، به شمس سیاسی ناچیزم نهند.

من نمی‌دانم که تا یک ساعت بعد چه اتفاق‌های تازه‌یی قرار است بیفتد، همان‌گونه که حتا تیم‌های انتخاباتی نیز محکوم به چنین وضعیتی هستند.

انتخابات افغانستان به گونه تأسف‌باری وارد دور باطل شده و بدون آن‌که به نتیجه مشخصی برسد، در حد حرف‌وحديث‌های مکرر و خسته‌کن باقی مانده است. دیدگاه‌هایی نیز که مطرح می‌شوند، گاه چنان عجیب‌اند که می‌توانند مایه حیرت شوند.

روزهای پنجشنبه و جمعه روزهای ویژه برای انتخابات بودند. در این دو روز، ارگ ریاست‌جمهوری در کنار تلاش‌های سازمان ملل و سفارت‌های برخی کشورها، شاهد نشست‌هایی در مورد وضعیت انتخابات بود. در روز جمعه نشست با شرکت سران جهادی و سه قوه برگزار شد و در پایان این نشست به شکل غیرمترقبه این شایعه بر سر زبان‌ها افتاد و در دنیای مجازی راه پیدا کرد که گویا اختلافات بر سر اعلام نتایج حل شده و سند تازه‌یی میان دو دسته انتخاباتی امضا شده است. این خبر به‌زودی در همه‌جا پخش شد و حتا مرا نیز که از نزدیک مسایل را دنبال می‌کنم، یک لحظه دچار تردید کرد که چنین خبری را بپذیرم. اما فردای آن‌روز مشخص شد که این حرف و حدیث‌ها شایعه‌یی بیش نبوده و جامعه منتظر و دچار اضطراب سیاسی حتا خودفریبی را هم مسکونی برای گریز از نگرانی می‌داند.

اما در این حیص و بیص، موضوع حیرت‌آور، سخنانی است که گاه از زبان مقام‌های بلندپایه جامعه جهانی و سازمان ملل آن‌هم به گونه رسمی بیرون می‌شود. به‌تازه‌گی یان کوبیش نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در افغانستان از طریق یک ویدیوکنفرانس گزارش خود از روند گفت‌وگوهای انتخاباتی را به شورای امنیت آرایه کرد. یان کوبیش دلیل عدم شرکت خود در اجلاس شورای امنیت سازمان ملل را مشکلات انتخاباتی افغانستان عنوان کرد و گفت در لحظات حساس نمی‌توانسته این کشور را ترک کند. اما نکته جالب در گزارش نماینده دبیرکل سازمان ملل به شورای امنیت، فهم و درک از وضعیت موجود انتخابات در افغانستان است. نماینده سازمان ملل چنان وضعیت را جانب‌دارانه فرمول‌بندی و آرایه کرده که هر آدم کم‌سواد سیاسی نیز می‌فهمد که این نهاد حتماً ریگی در کفش دارد.

آقای یان کوبیش با واژه‌گان ساده و در یک جمله مشکل انتخابات افغانستان را این‌گونه حل کرده است: «هیچ راهی بهتر از تشکیل حکومت وحدت ملی با رییس‌جمهوری منتخب و مورد تأیید

کمسیون انتخابات در همکاری با رییس شورای اجراییه جدید نیست».

این سخنان شبیه به این است که در جرم مشهود یک نهاد، سازمان ملل نیز می‌خواهد شریک شود. استفاده از اصطلاحات و ترکیب‌های زبانی بی مثل «رییس جمهور منتخب»، «تأیید کمسیون انتخابات»، «در همکاری با رییس شورای اجراییه» همه نشان دهنده مواضع جانب‌دارانه این سازمان می‌تواند تلقی شود. اگر بر همه‌گان پوشیده باشد (که چنین هم نیست)، ولی بر سازمان ملل متحد به عنوان ناظر مشکلات انتخاباتی کاملاً روشن است که در انتخابات افغانستان چه گذشته و عدالت در پای چه مصلحت‌هایی قربانی شده است. آقای یان کوبیش می‌داند که حتا در جریان تفتیش آرا به کمک ناظران جهانی، تقلب‌های گسترده انتخاباتی آفتابی نشدند و یا چنین برنامه بود که از بر ملا شدن آن‌ها عمداً جلوگیری شود. در چنین وضعیتی، چه‌گونه آقای کوبیش از نتیجه‌یی سخن می‌گوید که به وسیله کمسیون انتخابات تأیید شود؟ مگر برای کمسیون انتخابات، دیگر صلاحیت چنین اقدامی باقی مانده است؟ مگر این کمسیون آبرو و حیثیت یک نهاد ملی را در پای جعل و تزویر قربانی نکرده است؟

کمسیون انتخابات صلاحیت اعلام نتایج را از خود به دلیل عدم جانب‌داری سلب کرد و حالا این نهاد اعتبار یک نهاد ملی و مستقل را از دست داده است. رییس‌جمهور منتخب که نماینده سازمان ملل بر آن تأکید می‌ورزد، به کسی گفته می‌شود که از طریق رای پاک مردم به این افتخار دست پیدا کرده باشد و نه از طریق «رای‌های گوسفندی» و صندوق‌های خالی و خیالی. چنین موضع‌گیری‌یی در شأن سازمان ملل نبوده و نیست و نباید این نهاد خود را قاطی مسایلی کند که وجهه و سلامت فعالیت‌های بی‌طرفانه آن را خدشه‌دار می‌سازد.

انتخابات افغانستان به شکل عمدی به سمتی برده شد که این کشور نه رییس‌جمهور منتخب داشته باشد و نه هم حکومتی که با اقتدار و توانمندی بتواند در خدمت مردم قرار گیرد. انتخابات افغانستان به بازی چند گروه مشخص درآمده که هدف‌هایی غیر از انتخابات و اقتدار ملی را دنبال می‌کنند. این گروه‌ها که به اندازه کافی در ساختارهای قدرت نفوذ دارند، توانستند با حیل و نیرنگ معادلات را به نفع اهداف غیر دموکراتیک مصادره کنند. حالا هر چه که پیش آید، نمی‌تواند سلامت انتخابات را دوباره به آن برگرداند. سلامت انتخابات را متأسفانه آنانی خدشه‌دار کردند که خود را داعیه‌دار دموکراسی و ارزش‌های حقوق بشری می‌خواندند.

اما در این میان، نقش سازمان ملل متحد می‌توانست نقشی کاملاً متفاوت باشد و مردم‌سالاری را در افغانستان حمایت کند. مردم افغانستان انتظار داشتند که سازمان ملل متحد به عنوان ناجی آرای‌شان عمل کند و نه این‌که روی زخم‌های‌شان نمک بپاشد.

رهبر حزب تحریک عوامی پاکستان:

نواز شریف استعفا نکند دولت را سرنگون می‌کنیم

طاهرالقادری رهبر حزب تحریک عوامی پاکستان پس از ۳۶ روز تحصن در «اسلام آباد» اعلام کرد: «نواز شریف» نخست وزیر این کشور، باید تا چهلمین روز تظاهرات استعفا کند، در غیر این‌صورت وی را سرنگون خواهیم کرد.

طاهرالقادری رهبر حزب تحریک عوامی پاکستان پس از ۳۶ روز تحصن در «اسلام آباد» اعلام کرد: «نواز شریف» نخست وزیر این کشور، باید تا چهلمین روز تظاهرات استعفا کند، در غیر این‌صورت وی را سرنگون خواهیم کرد.

وی افزود: تحصن حزب تحریک عوامی تا چند روز دیگر ادامه دارد و در صورت عدم استعفاي نخست وزیر پاکستان، دولت وی را سرنگون می‌کنیم.

طاهر القادری با اشاره به اتهامات دولت به حزب تحریک عوامی مبنی بر دریافت کمک‌های مالی از سوی کشورهای خارجی گفت: دولت باید قانونی در خصوص کمک‌های خارجی به سازمان‌های پاکستانی و فساد مالی و اداری وضع کند و این اتهامات باید با از سوی نهادهای خارجی کمسیون قضایی پیگیری شود یا رسیدگی به این اتهامات به یک کمسیون بین‌المللی واگذار شود.

رهبر حزب تحریک عوامی پاکستان به نخست وزیر این کشور هشدار داد: اگر دولت نواز شریف نتواند اتهامات خود درمورد کمک‌های مالی از سوی نهادهای خارجی به این حزب را به اثبات رساند باید برای محاکمه «مرگ» آماده شود.

وی با بی‌اساس خواندن ادعاهای نواز شریف اعلام کرد: دولت کنونی پاکستان قادر به اثبات ادعاهای خود نیست زیرا انجام چنین کاری بیشتر سیاستمداران این کشور را رسوا خواهد کرد.

رهبر حزب تحریک عوامی گفت: با توجه به اعتراف «خواجه سعد رفیق» وزیر راه آهن پاکستان، برخی از تصاویر منتشر شده از مهاجمان ساختمان «تلویزیون ملی» این کشور، کارمندان این اداره بوده‌اند.

قادری مدعی شد: برخی از وزرای دولت فدرال پاکستان، مانند «مازوی میمن» عضو ارشد حزب «مسلم لیگ» شاخه «نوازشریف» و مدیر کل تلویزیون ملی در طراحی و برپایی این حمله نقش داشتند.

رهبر حزب تحریک عوامی ضمن اشاره به ملاقات با «عمران خان» رهبرحزب «تحریک انصاف» در «لندن» گفت: ملاقات با وی در لندن ارتباطی با تظاهرات «اسلام آباد» نداشته‌است.

وی با رد شایعه دخالت طرف سوم در مذاکره بین حزب تحریک عوامی و تحریک انصاف گفت: در ملاقات رهبران دو حزب کسی دیگری حضور نداشته است.

خواجه سعد رفیق وزیر راه آهن پاکستان در بیانیه‌یی اعلام کرده بود: رهبران ۲ حزب تحریک انصاف و تحریک عوامی توسط نهادهای خارجی حمایت می‌شوند و تظاهرات آن‌ها نیز برخلاف قوانین داخلی کشور پاکستان است.

پیشنهاد جدایی طلبان بلوچ پاکستانی برای برگزاری referendum مشابه اسکاتلند

ایجاد فضایی مناسب برای آن در پاکستان برگزار شود و این فرصت را به مردم بلوچ به منظور تصمیم‌گیری نسبت به آینده‌شان بدهند، مورد استقبال قرار خواهد گرفت.

ایالت غنی بلوچستان پاکستان بزرگترین ایالت این کشور است اما ۷ میلیون ساکن این ایالت نسبت به عدم دریافت سهمی عادلانه از منابع گاز و معدنی شکایت دارند.

در سال ۲۰۰۴ شورشیان جداطلب در این ایالت پنجمین دور از عملیات‌های مسلحانه خود را آغاز کرده و طی این درگیری‌ها تاکنون صدها سرباز ارتش و شبه‌نظامی جان خود را از دست داده‌اند.

رهبران جدایی طلبان بلوچستان پاکستان از دولت این کشور خواستند مشابه اقدام دولت انگلیس یک همه پرسی برسر اعطای استقلال به این منطقه همچون همه‌پرسی استقلال اسکاتلند برگزار کند.

به گزارش خبرگزاری هند، روز پنجشنبه اسکاتلندی‌ها با شرکت در همه‌پرسی جدایی این منطقه از بریتانیا، استقلال‌طلبی را رد کردند.

بشیر عظیم، دبیرکل حزب جدایی‌طلب موسوم به «جمهوریخواه بلوچ» که در پاکستان یک تشکل غیرقانونی است، اظهار داشت: بلوچ‌ها با افراط‌گری‌ها و خودکامگی تشکیلات پنجابی پاکستان طی چند دهه مبارزه کرده‌اند. وی تأکید کرد: اگر یک همه‌پرسی عادلانه پس از

مورینیو: باورم نمی‌شود لمپارد به منچسترستی رفته باشد

می‌ماند و تا پایان دوران بازیگری خود در این کشور بازی می‌کند، اما اجازه بدهید که این حق را به لمپارد بدهیم که درباره زنده‌گی خود تصمیم‌گیری کند. او این اختیار را دارد تا هر تصمیمی که می‌خواهد بگیرد.

رسانه‌های انگلیسی قبل از دیدار حساس این دو تیم نوشتند که لمپارد از باشگاه منچستر سیتی خواسته است که به او اجازه دهد تا در این بازی به میدان نرود اما مانوئل پیگرنی سرمربی سیتی چنین سخنانی را تکذیب و تأکید کرد که لمپارد در این دیدار به میدان خواهد رفت. او گفت: بدون شک لمپارد در این دیدار به میدان خواهد رفت، چرا که او بازیکن تیم ما است. فکر نمی‌کنم که خود او هم مشکلی در این زمینه داشته باشد. آنچه واضح است این‌که او نمی‌خواست با چلسی ادامه دهد چرا که سران این باشگاه به او اجازه دادند تا از تیم جدا شود. آنها به این دلیل به لمپارد اجازه جدایی ندادند که او دوست داشت به منچستر سیتی برود. او دیگر نمی‌خواست با تیمی که سالها برای آن بازی کرده بود بازی کند. لمپارد این حق را دارد که به زندگی‌اش آن طور که می‌خواهد ادامه دهد. بسیار خوشحالم که چنین بازیکنی را در اختیار داریم و در دیدار برابر چلسی از او استفاده خواهیم کرد.

مورینیو: باورم نمی‌شود لمپارد به منچسترستی رفته باشد

سرمربی چلسی هنوز از پیوستن لمپارد به منچستر سیتی در شوک است. او می‌گوید اصلاً باور نمی‌کند که لمپارد قرار است با پیراهن منچسترستی به میدان رود. این درحالی است که سرمربی منچسترستی تأکید کرد که در دیدار حساس یکشنبه از لمپارد استفاده خواهد کرد.

در حساس‌ترین بازی هفته پنجم لیگ برتر انگلیس یکشنبه چلسی صدرنشین به مصاف منچسترستی می‌رود. این دیدار برای دو تیم از حساسیت بسیار بالایی برخوردار است چرا که هر دو تیم شانس زیادی برای کسب عنوان قهرمانی دارند.

این دیدار برای یک بازیکن از حساسیت بسیار بالایی برخوردار است و این بازیکن فرانک لمپارد است که پس از سال‌ها حضور در چلسی مجبور است با پیراهن منچسترستی برابر تیم سابق خود به میدان رود. ژوزه مورینیو سرمربی چلسی هنوز باور ندارد که لمپارد باید با پیراهن منچستر سیتی به میدان رود. او گفت: اصلاً تصور نمی‌کردم که لمپارد به منچستر سیتی برود. اگر کسی سه، چهار سال قبل در این باره با من صحبت می‌کرد سخن او را خیالی و غیر واقعی می‌دانستم.

مورینیو افزود: پیوستن لمپارد به سیتی برایم بسیار عجیب بود. حتی اگر چند ماه قبل به من می‌گفتند که لمپارد قرار است به سیتی برود اصلاً باور نمی‌کردم.

لمپارد در سال ۲۰۰۱ از وستهام به چلسی پیوست. او ۱۳ سال سابقه حضور در چلسی را دارد و بهترین گلزن تاریخ این باشگاه انگلیسی به شمار می‌آید. مورینیو ادامه داد: وقتی لمپارد به نیویورک پیوست هیچ کس انتظار نداشت تا به لیگ جزیره برگردد و پیراهن تیمی چون منچستر سیتی را بر تن کند. همه فکر می‌کردند او در امریکا

کرایف: شک ندارم گواردیولا بهتر از مورینیو است

است و این به چند دلیل است. پپ هدف روشنی دارد و آن پیشرفت فوتبال است. او تلاش می‌کند تا تیمش بهترین عملکرد را در میدان داشته باشد و بازی به بازی بهتر شود. مورینیو تنها دوست دارد درباره تیم خود و توانایی‌هایش صحبت کند. من گواردیولا را به او ترجیح می‌دهم. این برای نخستین بار نیست که کرایف به مقایسه پپ گواردیولا با ژوزه مورینیو می‌پردازد. او پیش از این هم بارها به ستایش از این مربی اسپانیایی پرداخت و او را بهتر از مورینیو دانست.

کرایف که به همراه بکن باوئر در گفتگو با روزنامه «بیلد» آلمان شرکت کرده بود به این سوال که بارسلونا بزرگ است یا بایرن مونیخ اینگونه پاسخ داد: حالا همه نگاه‌ها به لیگ اسپانیا است. من براین باورم که بارسلونا بزرگ‌تر از بایرن مونیخ است.

نکته جالب این است که فرانس بکن باوئر رییس افتخاری باشگاه بایرن مونیخ هم سخنان کرایف را تأیید کرد و گفت: من سخنان کرایف را تأیید می‌کنم. بارسلونا حتی از نظر تاریخ و قدمت هم بزرگ‌تر از بایرن مونیخ است. بارسلونا در دهه ۳۰ و ۴۰ یک تیم اسطوره‌ای بود اما بایرن مونیخ در سال ۱۹۶۵ بود که درخشش خود را در رقابت‌های بوندسلیگا آغاز کرد.

اسطوره فوتبال هلند تأکید کرد که گواردیولا بهتر از ژوزه مورینیو است. او همچنین بارسلونا را بزرگ‌تر از بایرن مونیخ دانست. یوهان کرایف چهره بسیار محبوبی در بین هواداران بارسلونا به شمار می‌آید. او سابقه حضور در نیمکت آبی-اناریها را دارد و تیم او یکی از بهترین تیم‌های اروپا بود. این مربی هلندی از بنیانگذاران سبک تیمی تاکا در بارسلونا به شمار می‌آید و به همین خاطر علاقه زیادی به گواردیولا-استاد کنونی تیمی تاکا دارد. کرایف در گفتگویی که با روزنامه بیلد آلمان داشت به ستایش از گواردیولا پرداخت و او را بهتر از ژوزه مورینیو دانست. سرمربی سابق آبی-اناریها گفت: بدون شک گواردیولا بهتر از مورینیو

مدیر مسؤل: نظری پریانی - ۰۷۰۰۲۶۳۱۵۲
مدیر خبر: روح الله یوسف زاده
مدیر خیر: مجتبی امیری
گروه نویسندگان: حلیمه حسینی، احمد عمران و کاوه جبران
گزارشگران: ناجیه نوری، عرفان مومند و محمد هارون مجیدی
برگ آرای: مجیب احمدی

نشانی برقی: mandegar.daily@gmail.com **وب سایت:** www.mandegardaily.com

شماره تماس: ۰۷۵۲۰۴۴۲۱۰ - هرات: ۰۷۸۹۵۱۰۰۶۶

مسؤل توزیع: حبیب الله - ۰۷۰۸۱۶۹۸۲۸

نشانی: چهارراهی حصه دوم کارته پروان، سرک غربی (سمت باغ بالا) دست راست، کوچه پنجم

شماره گان: ۵۰۰۰

به جز «سخن ماندگار» مسؤلیت دیگر نوشته‌ها به نویسندگان بر می‌گردد.

Year 6 NO 1380 Saturday 30 September 2014

DAILY

Mandegar

ورود نیروهای نظامی

ترکمنستان به خاک افغانستان

مردم محلی در شمال کشور می‌گویند که نیروهای مسلح ترکمنستان به مراتب وارد خاک افغانستان می‌شوند و سعی در تغییر بخش‌هایی از مناطق مرزی را دارند. ساکنان مناطق شمالی افغانستان می‌گویند: نیروهای نظامی ترکمنستان را در حال حفر زمین و نصب سیم‌خاردار در داخل خاک افغانستان دیده‌اند. دامداران و کشاورزان ولایت فاریاب که در مرز با ترکمنستان زنده‌گی می‌کنند گفتند: به دلیل ورود غیرقانونی نیروهای مسلح ترکمنستان به داخل خاک افغانستان ضررهای زیادی را متحمل شده‌ایم و هزارگاهی محصولات و دام و طیور ما به سرقت می‌رود. مقامات ولایت فاریاب در این خصوص می‌افزایند: در طول ۴۰ سال گذشته نیروهای ترکمنستان تلاش زیادی داشته تا خط مرزی را جابه‌جا نمایند که متأسفانه تاکنون ۴-۵ کیلومتر در داخل خاک افغانستان پیشروی کرده است. مقامات فاریاب، اقدام ترکمنستان مبنی بر ورود غیرقانونی نظامیان این کشور را به داخل خاک افغانستان نقض قانون دانسته و از دولت ترکمنستان خواهان پاسخ‌گویی به این مسئله شده‌اند. دولت ترکمنستان از اظهار نظر درباره این موضوع خودداری کرده است.

دالایی لاما در نشست بین‌الدیان:

هند نمونه سازگاری مذهبی است

دالایی لاما ضمن تحسین سازگاری مذهبی در هند و تأکید بر آن به عنوان اثبات امکان زندگی صلح آمیز، رهبران مذهبی جهانی را برای تفکر درباره مهم‌ترین مشکلات هند از جمله خشونت جنسی و فقر گسترده دور هم جمع کرد. به گزارش آسوشیندپرس، رهبر معنوی بودایی‌های تبت پس از فرار از چین در پی اعتراضات ۱۹۵۹ دهه‌هاست که در شهر داراسالای هند دوران تبعید خود را می‌گذراند. دالایی لاما در آغاز نشست بین‌الدیان دو روزه در دهلی گفت، هند باید خود را به عنوان نمونه‌ی از سازگاری مذهبی به سایر کشورهای جهان نشان دهد. او در ادامه اظهار کرد: هند تنها کشوری است که تمام ادیان بزرگ جهان در آن در کنار هم نه تنها در دنیای مدرن بلکه بیش از ۱۰۰۰ سال است که زندگی می‌کنند. برنامه این نشست همچنین شامل گفت‌وگو درباره مشکلات مهم و بزرگ داخلی هند مانند فقر، حمله به زنان، تنزل محیط زیستی و خشونت همگانی است. در همین حال پیروزی نارندرا مودی و حزب هندوی ملی گرای بهاراتیا جاناتای او و برکناری حزب کنگره از قدرت، برخی نگرانی‌ها را درباره همکاری او با هندوهای تندرو و احتمال تنش بین مسلمانان و هندوها ایجاد می‌کند. هندوها حدود ۸۰ درصد از جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند. دالایی لاما تأکید کرد هیچ توجیهی برای جنگ بر سر عقاید وجود ندارد. وی در این باره گفت: اگر به تلویزیون یا روزنامه‌ها نگاه کنید، متوجه می‌شوید مردم به اسم دین کشته می‌شوند. مرگ به دلیل مسائل اقتصادی یا سیاسی ناراحت‌کننده اما قابل درک است. اما کشتن به نام عقیده، به دلیل داشتن عقاید مذهبی متفاوت غیرقابل تصور است.

نور محمد نور:

کمپسیون یوازی د تخنیکي پروسې مسوولیت لري

فیفا:

کمپسیون باید د هېواد حساسیت درک او د مسوولیت احساس وکړي

تخنیکي پروسې پر اساس د پایلو اعلان ترسره کوي، چې دا مهال پای ته رسېدلي ده. د هغه په وینا، که چېرې د ټاکنو تر اعلان پورې سیاسي پروسه پایله ور کړي، یا یې ور نه کړي د ټاکنو خپلواک کمپسیون خپله پرېکړه کړي او پایلې اعلانوي. خو د ازادو او عادلانه ټاکنو بنسټ وایي، چې د ټاکنو خپلواک کمپسیون باید یوازې او یوازې د پروسې تخنیکي اړخ په پام کې ونه نیسي او په نورو برخو کې هم د مسوولیت احساس وکړي. د دې ټولني ویناند فهیم نعیمی ماندگار ورځپاڼې ته وویل، په طبیعي حالت کې دا د کمپسیون له صلاحیتونو څخه دي، چې د ټاکنو پایلې د قانون له مخې اعلان کړي؛ خو اوس چې وضعیت طبیعي ډول نه دی او یو ځانگړی حالت یې خپل کړی، د ټاکنو له پایلو وړاندې دېته اړتیا شته، چې دواړه نوماند یوه سیاسي جوړې ته ورسېږي.

په داسې حال کې چې نوماند سیاسي جوړې ته د رسېدو لپاره په خبرو اترو بوخت دي، د ټاکنو خپلواک کمپسیون اعلان کړی، چې نن یکشنبې به دوی د ټاکنو وروستی پایلې اعلان کړي. له دې وړاندې د دواړو نوماندو استازو ویلي ول، چې تر منځ یې ټول اختلافونه حل شوي؛ خو یوازې د ټاکنو د اعلان څرنگوالی یې د اختلافي مسله په توگه ترمنځ پاتې دی. په همدې حال کې د ټاکنو څارونکي بنسټونه وایي، چې له سیاسي جوړې وړاندې به د ټاکنو د پایلو اعلان بحران رامنځته کړي. د ټاکنو د خپلواک کمپسیون ویناند نور محمد نور ماندگار ورځپاڼې ته په مرکه کې وویل، د ټاکنو خپلواک کمپسیون پرېکړه کړې چې (نن یکشنبه) باید د دویم پړاو ټاکنو وروستی پایلې اعلان شي او له دې ډېر افغانان په تمه پاتې نشي.

هغه د ټاکنو له خپلواک کمپسیون نه وغوښتل، دا چې تر اوسه یې حوصله کړې، نور دې هم له زغم کار واخلي؛ خو نوماند یوه جوړې ته ورسېږي او له هغې وروسته دې د ټاکنو پایلې اعلان کړي.

ښاغلي نعیمی له نوماندو هم وغوښتل، چې هر څه ژر دې په خپل منځ کې یوه سیاسي جوړې ته ورسېږي، تر کومه ځایه چې خبر دي په دې برخه کې پرمختگونه هم شوي دي.

د فیفا ویناند وویل، د دوی د معلوماتو له مخې چې د جمعې په ورځ د دواړو نوماندو ترمنځ په توافق کې ډېر پرمختگ شوی او کېدای شي نن (شنبه) د دوی ترمنځ تفاهمپاڼه هم لاسلیک شي؛ خو که لاسلیک هم نشي کمپسیون دې د جوړجاړي رامنځته کېدو ته انتظار وباسي.

د نوموړي په وینا، سمه ده چې سیاسي پروسه په کمپسیون پورې اړه نه لري؛ خو د ټاکنو خپلواک کمپسیون باید دېته پام وکړي، چې اوس ټاکنې په عادي وضعیت کې نه دي، چې سیاسي جوړجاړي رامنځته نشي او دوی پایلې اعلان کړي، حد اقل د یوه نوماند له لوري به ونه منل شي، چې نورې سیاسي شخړې او کړکېچونه به رامنځته کړي، چې څوک یې بیا پوره پر غاړه اخلي؟

ښاغلي فهیم نعیمی وویل، دوی د ټاکنو د پایلو د اعلان ملاتړ کوي؛ خو دا هم په پام کې نیسي، چې د پایلو له اعلان وړاندې سیاسي جوړجاړي رامنځته شي، خو د دواړو نوماندو له لوري د ټاکنو پایلې ومنل شي.

د ازادو او عادلانه ټاکنو د بنسټ ویناند زیاته کړه، که چېرې د نوماندو له لوري د ټاکنو پایلې ونه منل شي افغانستان به له نویو ستونزو سره مخ کړي.

هغه له ټولو ټاکنیزو ادارو او په ځانگړي ډول له دواړو کمپسیونونو وغوښتل، چې یوازې خپله دنده ترسره کړي او د افغانستان په اړه د نور مسوولیت احساس ونه کړي.

دی وایي، کمپسیون مسوولیت لري، چې د دوی له لوري اعلانېدونکې پایلې په سیاسي او امنیتي وضعیت څومره اغېز ښکاري او دې وضعیت ته باید هغوی ډېر پام وکړي.

خودکشی یک بانوی جوان در هرات

یک زن ۲۵ ساله شنبه شب در ولایت هرات دست به خودکشی زد. مسولان بیمارستان هرات گفته اند که این زن از ولسوالی شیندند بود که از چندی به این سو در شهر هرات زنده‌گی می‌کرد. به گزارش خیرگزاری جمهور، محمدرهفق شیرزی، مدیر اداری بیمارستان مرکزی هرات می‌گوید: علت فوت این زن خوردن بیش از اندازه «مرگ موش» بوده است. او بیان می‌کند که این زن شب گذشته در حالی که اوضاع وخیمی داشت؛ به این مرکز درمانی انتقال داده شد، اما در نهایت زحمات پزشکان برای زنده نگه داشتن آن بی نتیجه ماند. عبدالرووف احمدی سخنگوی پولیس هرات کشته شدن این زن جوان را تأیید و گفته که به علت عدم شکایت از فرد خاصی، تاکنون در این مورد کسی دستگیر نشده است. وی دلیل این قضیه را به احتمال زیاد مشکلات خانوادگی عنوان کرده است. مدیر اداری بیمارستان هرات همچنین از خودکشی یک زن دیگر در شهرک جبریل هرات خبر می‌دهد که بنا بر اقدامات فوری پزشکان زنده مانده است. او می‌گوید: این زن با چاقو دست به خودکشی زده بود. گفتنی است که از آغاز سال جاری تا به حال، ۲۵ زن در ولایت هرات به دلیل خودکشی و ضرب و جرح، جان باخته‌اند.

روزنامه ماندگار برای سال جاری خورشیدی مشترک می‌پذیرد

برای دانشجویان و اساتید دانشگاه

سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی
شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی
نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی
یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی

دفاتر خارجی

سه ماهه - ۱۰۰ دالر
شش ماهه - ۲۰۰ دالر
نه ماهه - ۳۰۰ دالر
یک ساله - ۴۰۰ دالر

روزنامه ماندگار

نارسیده به منزل یا دفاتر
سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی
شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی
نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی
یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی

برای دفاتر

سه ماهه - ۱۲۵۰ افغانی
شش ماهه - ۲۵۰۰ افغانی
نه ماهه - ۳۷۵۰ افغانی
یک ساله - ۵۰۰۰ افغانی

حساب بانکی روزنامه ماندگار در میوند بانک: Mandegar daily Bank Account in Maiwand- Bank: 1001201077988

برای اشتراک در روزنامه با این شماره‌ها به تماس شوید: +۷۷۶۹۳۰۵۶۵ - +۷۸۴۳۰۱۶۴۰